

Jaarstukken 2023

4 april 2024

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
------------------------	---

JAARVERSLAG

Programma Arbeidsmarkt	7
Programma Werkleerbedrijf	11
Programma Inkomen	16
Programma Schuldhulpverlening	22
Programma Overhead	25
Algemene Dekkingsmiddelen	28
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	29
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	30
Paragraaf financiering	31
Paragraaf verbonden partijen	32
Paragraaf bedrijfsvoering	32
Paragraaf Wet open overheid	34
Beleidsindicatoren bestuur en organisatie	35

JAARREKENING

Waarderingsgrondslagen	37
Balans	40
Toelichting op de balans	41
Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	44
Gebeurtenissen na balansdatum	45
Totaaloverzicht van baten en lasten met toelichting	46
Programma Arbeidsmarkt	47
Programma Werkleerbedrijf	48
Programma Inkomen	49
Programma Schuldhulpverlening	51
Programma Overhead	52
Algemene Dekkingsmiddelen	53
Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid	53
Overzicht van incidentele baten en lasten/onvoorzien	55
Taakvelden	55
Rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur	57
Gegevens Wet normering topinkomens	58
SISA	59

Vaststelling van de jaarrekening	62
----------------------------------	----

BIJLAGEN

1: Kerncijfers	63
2: Financiële bijdragen van gemeenten	64
3: Lijst van afkortingen	67

Controleverklaring	68
--------------------	----

Managementsamenvatting

Deze jaarstukken bevatten het jaarverslag en de jaarrekening. Hierin wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid, de bereikte prestaties en de middelen die daarvoor nodig waren.

Het afgelopen jaar is voor Orionis Walcheren een intensief jaar geweest. Enerzijds wegens het realiseren van de resultaten die afgesproken zijn met onze opdrachtgevers en anderzijds door de almaar toenemende extra taken die de overheid oplegt en die door Orionis Walcheren dienen te worden uitgevoerd. Denk hierbij aan de energietoeslag, de afhandeling van de gevolgen van de kinderopvangtoeslag en bijvoorbeeld gratis openbaar vervoer in Middelburg.

De doelstellingen 2023 zijn, net als in 2022, samen te vatten in 2 hoofddoelstellingen: vermindering van het klantenbestand (en daarmee de tekorten op de Rijksvergoeding) en verbetering van het rendement van het Werkleerbedrijf. Beide doelstellingen zijn behaald. Het Buig-tekort, wat in de afgelopen jaren al fors is teruggebracht en in 2021 voor het eerst in 10 jaar een positief saldo liet zien, is na een daling in 2022 weer positief in 2023 en qua klantenaantal iets boven het landelijk gemiddelde. Binnen het Werkleerbedrijf is de rendementsverbetering, die door de Oekraïne crisis is 2022 zwaar onder druk kwam te staan, weer op lijn gekomen met de afspraken zoals deze in 2021 zijn afgesproken conform het KplusV rapport.

2023 was ook een jaar waarin mede door de hierboven vermelde redenen de bestaanszekerheid van inwoners meer en meer onder druk is komen te staan. Er is tevens een steeds groter deel van de bevolking die niet meer past op de huidige arbeidsmarkt. Dit merken wij doordat we de verwachting hadden dat ons klantenbestand nog verder zou afnemen. We zien hier met name dat de plaatsingen naar werk binnen 6 maanden steeds minder plaatsvinden. Dit is een landelijk beeld hetgeen ook mooi is weergegeven in de notitie van de VNG, *Bestaanszekerheid als belofte*.

Met het wetsvoorstel Participatiewet in Balans probeert de overheid een aantal wijzigingen in de Participatiewet door te voeren waardoor inwoners beter geholpen kunnen worden. Te denken valt dan aan meer vanuit vertrouwen werken, moet werken (nog) meer gestimuleerd worden door onder meer de bijverdienmogelijkheden te verruimen en wil de minister ook dat er ruimte komt voor maatschappelijke participatie. Orionis Walcheren heeft dit in het programma "Werken naar Vermogen" in 2023 al toegepast en dit leidt steeds meer tot goede resultaten.

Het Werkleerbedrijf heeft na het moeilijke jaar in 2022 als gevolg van de Oekraïne crisis een sterk herstel laten zien. Er is ingezet om minder kwetsbaar te worden van een aantal grote opdrachtgevers en meer spreiding van opdrachtgevers te hebben. Deze nieuwe opdrachtgevers zijn allen rendabel waardoor het totaalresultaat van het Werkleerbedrijf sterk verbeterd is. De verwachting is dat deze lijn zich de komende jaren zal doorzetten.

Dat we ook hiermee bij Orionis Walcheren op de goede weg zijn wordt wederom bevestigd door onze Sociale Cliëntenraad die aangeeft dat klanten steeds beter geholpen worden en steeds meer tevreden zijn over onze dienstverlening. Dit uit zich ook wederom in een afname van de ingediende bezwaarschriften en eveneens een afname van het aantal klachten. Dat in opnieuw een jaar wat voor onze uitvoering niet gemakkelijk was omdat zij sterk onder druk stonden door de aanvullend gevraagde dienstverlening zoals hierboven vermeld is. Het uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoek geeft ons gemiddeld een 7,5 als rapportcijfer. Maar we krijgen ook tips en opmerkingen van zaken die beter kunnen, daarmee gaan we aan de slag.

Het overall eind resultaat voor Orionis Walcheren over 2023 komt op bijna € 0,9 miljoen positief en daar zijn we uiteraard erg blij mee.

Financiën

Het financiële resultaat over 2023 is € 888.000 positief (voor alle bedragen geldt: voordelig of nadelig ten opzichte van de laatst gewijzigde begroting). De twee belangrijkste componenten hiervan zijn het Buig-saldo en het Werkleerbedrijf.

Buig-saldo (€ 760.000 voordelig waarvan € 390.000 in het jaarresultaat)

Doelstelling

Het begrote doel (2^e begrotingswijziging) was een klantenaantal eind 2023 van 2759 klanten en een uitstroom naar werk van 275 klanten. Dit zou moeten leiden tot een neutraal Buig-saldo, dus nul.

Resultaat

De ontwikkeling van het klantenaantal komt uit op 2803 klanten, de (fulltime) uitstroom naar werk op 245 klanten.

Desondanks komt het BUIG-resultaat een stuk beter uit dan begroot: € 760.000 positief. Hiervan valt € 390.000 in het resultaat van Orionis, het resterende deel betreft de bijstelling van de Rijksvergoeding van dit najaar, een bedrag van € 370.000. Dit valt rechtstreeks in de jaarrekening van de gemeenten. Een positief Buig-resultaat van € 760.000 is een uitstekende score!

Toelichting

Niet alleen de uitstroom werk valt lager uit, ook de overige uitstroom komt lager uit. De lasten voor de uitkeringen zijn dus hoger dan verwacht. Echter, de trend bij Orionis is niet anders dan de landelijke trend. Dit is ook de reden van de bijstelling van de Rijksvergoeding. Tegenvallende of meevallende resultaten in het klantenaantal ten opzichte van de begrote aantallen moeten dan ook altijd in relatie gezien worden met de Rijksvergoeding. De Rijksvergoeding volgt immers in principe de landelijke trend.

Rendement Werkleerbedrijf (€ 404.000 voordelig)

Doelstelling

Het begrote doel (2^e begrotingswijziging) was een saldo van 1.467.000 negatief op de netto omzet en bedrijfsvoering WLB, inclusief het saldo op Wsw en BsW.

Resultaat

Het werkelijke saldo 2023 is € 1.063.000 negatief. We sluiten het jaar dus af met gunstiger cijfers dan de recente begroting: € 404.000 voordelig. Dit doet zich vooral voor binnen het Wsw-saldo, wat € 436.000 gunstiger is dan begroot.

Toelichting

De Wsw-populatie neemt jaarlijks af. De kosten van de Wsw dalen harder dan de Rijksvergoeding voor de Wsw-lasten. Dit is ook nodig, omdat de bedrijfsvoering van alle Wsw-bedrijven in Nederland onder druk staat. Dit mede door de kleinere populatie. Qua omzet zien we een lichte toename ten opzichte van vorig jaar. De bodem van de omzetdip als gevolg van de oorlog in Oekraïne, inflatie en energiecrisis is in 2022 bereikt en vanaf 2023 vinden we de weg omhoog.

Gemeentelijke bijdragen

Zowel de reguliere exploitatiebijdrage (€ 17,6 miljoen) als de reductie van de gemeentelijke bijdrage (€ 0,6 miljoen) is opgenomen conform het begrote bedrag.

Vlissingen, 4 april 2024

Jeroen Louws, voorzitter

Henk Guise, algemeen directeur

2023 jaarverslag

De doelstellingen 2023 zijn, net als in 2022, samen te vatten in 2 hoofddoelstellingen:

- Vermindering van het klantenbestand (en daarmee de tekorten op de Rijksvergoeding)
- Verbetering van het rendement van het Werkleerbedrijf

Het klantenbestand is licht gestegen, maar er is een overschot op de Rijksvergoeding gerealiseerd. Het rendement van het Werkleerbedrijf is verbeterd.

> Klantenaantal

Het klantenaantal van Orionis Walcheren bleef in 2023 nagenoeg gelijk. Het jaar startte met 2.789 en eindigde met 2.803 klanten.

> Geldzaken

€ 1.113.000
Leefgeld Oekraïne

€ 5.912.000
betaald aan bijzondere bijstand
en minimaregelingen

7.859
aanvragen Energietoeslag

€ 49.389.000
Totaal bedrag verstrekt
inkomensvoorziening
levensonderhoud

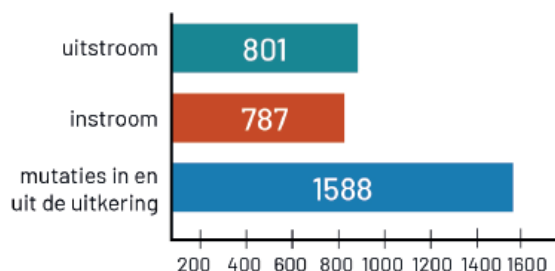
> Aanvragen levensonderhoud

78% van de aanvragen levensonderhoud werden binnen 3 weken afgehandeld en betaald (het doel was 90%).

> In- en uitstroom

In 2023 was er een instroom van 801 klanten, een uitstroom van 787 klanten en 1588 mutaties in en uit de uitkering.

Er stroomden in 2023 276 klanten jonger dan 27 jaar in en 487 ouder dan 27 jaar. 38 klanten vielen in de categorie overige instroom.

INSTROOM
 ■ KLANTEN JONGER DAN 27
 ■ KLANTEN OUDER DAN 27
 ■ OVERIGE INSTROOM

Onze doelstelling was om 275 klanten uit te laten stromen naar werk. Daarvan hebben we een aantal van 245 gerealiseerd. De overige uitstroom was 542. Het doel was 563.

> Bezwaar

191

Er zijn 191
bezwaarschriften ont-
vangen

19%

Van alle ingediende be-
zwaren is 19% (gedeelte-
lijk) gegrond verklaard

25

Er zijn 25
bezwaarschriften
ingetrokken

> Informatiebeveiliging

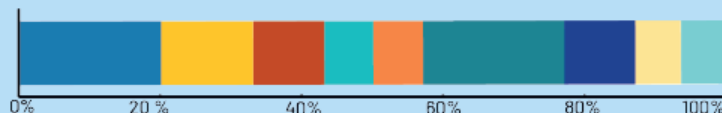
Het aantal datalekken daalde van 46 in 2022 naar 34 in 2023.

Top 3 soort datalekken:

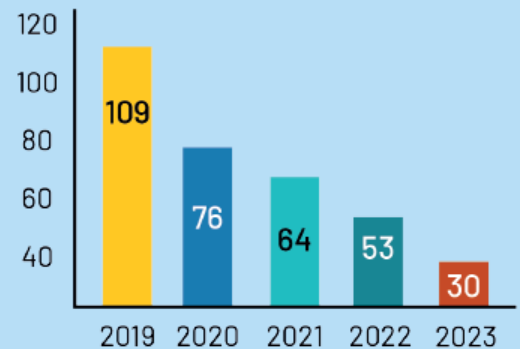
- E-mail naar verkeerd e-mailadres
- Gegevens verkeerde klant in dossier
- Gegevensdrager (laptop/telefoon/toegangspas) verloren/gevonden

> Klachten

■ Niet behandeld - 6x
Geen verplichte behandeling	■ Minnelijk - 6x
We zijn er samen uitgekomen
■ Melding - 4x
Klacht bleek alleen een melding te zijn	■ Adequaat/ongegrond - 3x
Goed gedaan door Orionis Walcheren
■ Doorgezonden - 3x
Klacht is doorgezonden als bezwaar	■ Niet onbehoorlijk - 2x
Niet fout gedaan door Orionis Walcheren
■ Ingetrokken - 2x
Klant heeft klacht ingetrokken	■ Niet behoorlijk - 2x
Niet goed gedaan door Orionis Walcheren
■ Geen oordeel - 2x
Niet kunnen beoordelen	

Het aantal klachten is de laatste jaren sterk gedaald. In 2019 waren er 109 klachten, in 2020 76, in 2021 64, in 2022 53 en in 2023 30.

> Klanttevredenheidsonderzoek

7,5

Klanten gaven onze dienstverlening gemiddeld een 7,5.

> Inloop spreekuren Geldzorgen in ZB

20

20 mensen maakten gebruik van de inloop-sprekuren Geldzorgen in de ZB (Zeeuwse Bibliotheek) in Vlissingen en Middelburg.

> Brede ondersteuning

Voor Middelburg en Veere heeft Orionis Walcheren in het kader van Brede Ondersteuning hulp gegeven aan gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire. We hebben door middel van brede ondersteuning 22 gezinnen geholpen in het herstel van de kinderopvangtoeslagaffaire.

22

> Schuldhulpverlening & vroegsignalering

572

Er zijn 572 startgesprekken schuldhulpverlening gevoerd

140+

Er zijn meer dan 140 convenanten gesloten met organisaties zoals woningcorporaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars

3596

Er kwamen totaal 3.596 meldingen van signaalspartners over betalingsachterstanden binnen

37,8%

37,8% inwoners kwam in contact via vroegsignaleringsteam

> Toekomstbestendig Werkleerbedrijf

In 2023 bouwde Orionis Walcheren verder aan een toekomstbestendig Werkleerbedrijf.

Financieel rendement: € 457.000

Kostendekkend werken door nieuwe rendabele opdrachtgevers

> Wet Open Overheid (WOO)

6

Er werden 6 verzoeken gedaan in het kader van de Wet Open Overheid

Programma Arbeidsmarkt

Het programma Arbeidsmarkt bevat alle re-integratie activiteiten voor bijstandsgerechtigden en gerelateerde groepen. Activerend re-integratiebeleid is onmisbaar voor iedere bijstandsgerechtigde. Iedere investering hierin heeft altijd een positieve opbrengst, financieel en/of maatschappelijk. De re-integratiebudgetten zijn echter beperkt. We kunnen hiermee niet iedereen activeren en ondersteunen. We streven er naar om iedere klant te laten werken naar vermogen. Ultieme doel van re-integratie is een betaalde baan en geen afhankelijkheid meer van de bijstand. De huidige klantgroep is niet altijd in staat dit te bereiken. Het verkrijgen van een deeltijdbaai is voor veel klanten het maximaal haalbare. Ook een betaalde baan, waarbij de werkgever een loonkostensubsidie ontvangt, behoort tot de opties.

Wat hebben we bereikt

Product re-integratie	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2023-2	Realisatie 2023
Volledige uitstroom naar werk	315	275	275	245
Opbrengsten uit deeltijdwerk	€ 2,0 miljoen	€ 2,2 miljoen	€ 2,2 miljoen	€ 1,9 miljoen
Duurzaamheid uitstroom werk (% na 6 maanden nog uit de uitkering)	93 %	75 %	75 %	93 %

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2023 is Orionis Walcheren doorgegaan met de transitie "Werken naar Vermogen". Deze transitie zorgt ervoor dat we goed zijn toegerust om inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te ontwikkelen naar betaald (deeltijd)werk. Voor deze groep hebben we als doel gesteld om 40% binnen maximaal 18 maanden te plaatsen op betaald werk. Dit resultaat hebben we in 2023 behaald. Naast plaatsingen op werk heeft de ontwikkeling van inwoners ook andere resultaten opgeleverd. Denk hierbij aan maatschappelijke deelname of sociale activering.

Toch zijn de resultaten op volledige en deeltijd uitstroom in 2023 minder dan begroot. De oorzaak hiervan is dat de groep kansrijke inwoners die relatief snel bemiddeld kunnen worden naar werk volledig is weggefallen. We hadden voor 2023 al gerekend op een verdere afname van deze groep. Dat de groep volledig zou wegvallen hadden we niet voorzien. Alle inwoners die nu een beroep doen op bijstand, hebben meer tijd en begeleiding nodig om uiteindelijk weer een stap te maken richting de arbeidsmarkt. Alle frictiewerkloosheid wordt opgevangen voordat een inwoner bijstand aanvraagt.

De behaalde resultaten van programma arbeidsmarkt over 2023 zijn middels de Divosa Benchmark Werk&Inkomen vergeleken met vergelijkbare organisaties. Daaruit blijkt dat de resultaten op uitstroom naar werk in lijn liggen met de benchmark.

Inhoudelijk hebben we in 2023 ingezet op:

Verdere professionalisering medewerkers

Een 2^e groep van 12 medewerkers heeft de opleiding tot jobcoach afgerond. Dit is nodig omdat inwoners intensieve begeleiding nodig hebben om een werkplek te verkrijgen, en deze vervolgens te behouden. Daarnaast is bij alle Klantmanagers Werk de leerbehoefte geïnterpreteerd om nog betere begeleiding te kunnen bieden aan inwoners met een grotere afstand tot werk. Ook hebben we een extra arbeidsdeskundige opgeleid door een groeiende behoefte van inwoners om belastbaarheid ten aanzien van werk te onderzoeken.

Toegankelijkheid werk-leeraanbod voor inwoners

We hebben de toegankelijkheid van ons werk-leeraanbod voor inwoners verbeterd. We hebben een tool (instrumentengids Eva) geïmplementeerd om ons werk-leeraanbod digitaal goed zichtbaar te maken voor zowel onze medewerkers als de inwoners die wij bedienen. Ook zijn we gestart met het opnemen van toegankelijke filmpjes waarin we inwoners vertellen welke trajecten Orionis aan kan bieden. Inhoudelijk is het werk-leeraanbod aangepast zodat trajecten ook toegankelijk zijn voor inwoners met een grotere afstand tot werk.

In beeld brengen kansrijke inwoners

Orionis verstrekt aan ruim 2800 inwoners een uitkering. Met de middelen van 2023 konden we continu zo'n 800 inwoners re-integreren naar werk. Voor 2024 en 2025 doen gemeenten een extra investering op re-integratie, om zo nog meer inwoners te kunnen helpen aan werk. Met deze middelen kunnen we zo'n 200 inwoners extra helpen. In 2023 zijn we gestart met de voorbereidingen hiervan. We hebben de potentie van onze volledige doelgroep statushouders in beeld gebracht. Daarnaast zijn we gestart met het oproepen van inwoners die al langer een uitkering hebben, maar eerder niet binnen 18 maanden gere-integreerd konden worden. Ook van deze groep brengen we de potentie in beeld. Om potentie in beeld te brengen zijn we gebruik gaan maken van de Participatieladder.

Opstarten samenwerkingen Werk-Inkomen en Zorg

Bij inwoners met een grote afstand tot werk is vaak sprake van multi-problematiek. Parallele trajecten met ondersteuning op Werk-Inkomen en Zorg zijn daarom nodig uiteindelijk de stap te kunnen maken naar werk. In 2023 is verder geïnvesteerd in samenwerking met de WMO / buurtteams van de gemeenten. Ook zijn we een samenwerking opgestart met Stichting Philadelphia om de switch tussen arbeidsmatige dagbesteding en beschut werk makkelijker te maken (simpel switchen).

Meer dienstverlening aan niet-uitkeringsgerechtigden

We hebben gezien dat steeds meer inwoners die geen recht hebben op een uitkering een beroep doen op Orionis voor ondersteuning in re-integratie. Voornamelijk jongeren die uitvallen of

doorstromen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs. Het is mooi dat steeds meer inwoners ons weten te vinden voor ondersteuning. In 2024 zullen we hier verder beleid op inrichten.

Ontwikkeling Module Arbeidsmarkt Participatie voor Wet Inburgering Nieuwkomers

Orionis heeft voor de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) voor gemeenten Middelburg, Veere en Vlissingen de Module Arbeidsmarkt & Participatie ingericht. Deze module heeft als doel een inburgeringsplichtige in een vroegtijdig stadium kennis te laten maken met de Nederlandse arbeidsmarkt om zo snel mogelijk stappen te zetten die leiden tot een plek op de arbeidsmarkt. Ook hebben de eerste groepen inburgeringsplichtigen de module doorlopen.

Samenwerking arbeidsmarktregio Zeeland

Binnen de arbeidsmarktregio Zeeland heeft Orionis meegewerkt aan het uitvoeringsplan 2023. Orionis heeft wederom, net als in 2022, 2 succesvolle programma's met De Harde Leerschool Zeeuws ingevuld en gecoördineerd. Ook heeft Orionis een medewerker toegevoegd aan het Zeeuws Mobiliteits Team (ZMT). Dit regionale team pakt inwoners op die niet bij UWV of gemeenten terecht kunnen voor ondersteuning naar werk. Daarnaast heeft Orionis meegewerkt in de werkgroep mobiliteit, een Zeeuwse aanpak voor SROI, het Participatielab en de ESF.

Wat heeft het gekost

Re-integratie (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Doorbelaast pers. en werkinfra	4.262		4.300		4.423		4.423	
extra personele inzet	968	712	511	287	1.392	939	1.138	638
loonkosten WiW/BsW	390	144	490	0	46	0	37	0
overige re-integratie	743	57	876	0	743	87	622	94
Bijdrage gemeenten		5.817		5.891	407	5.891	407	5.891
Subtotaal	6.363	6.730	6.177	6.177	7.012	6.917	6.628	6.623
Directe apparaatskosten	932	0	940	0	940	0	940	0
Totaal product	7.294	6.730	7.117	6.177	7.952	6.917	7.568	6.623
Saldo		-565		-940		-1.035		-945

Extra personele inzet

Onder de inkomsten waren ook verwachtingen opgenomen voor extra gelden vanuit het vorig jaar gesloten regeerakkoord, en ruimere middelen vanuit de Arbeidsmarktregio dan daadwerkelijk zijn toegekend. De extra personele inzet is ook grotendeels op deze lagere opbrengsten aangepast.

Overige re-integratie

De werkelijke kosten zijn mede afhankelijk van de kandidaten in trajecten en de specifiek benodigde instrumenten daarvoor.

Bijdrage gemeenten

Opgenomen is de bijdrage zoals deze al is opgenomen in de primaire begroting. Dit is niet meer gebaseerd op een Rijksvergoeding. In afwijking met voorgaande jaren is ingaande 2023 de

Rijksvergoeding aan gemeenten voor re-integratie niet meer apart zichtbaar, maar is onderdeel van het Cluster Werk en Inkomen in het gemeentefonds.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Programma Werkleerbedrijf

Wij zorgen voor **passend** beschut en beschermd **rendabel** werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt **binnen het Werkleerbedrijf en bij externe opdrachtgevers**. Door werk te bieden zorgen we ervoor dat deze groep maatschappelijk participeert.

Het Werkleerbedrijf ziet het **ontwikkelen** van haar SW- en BsW-medewerkers en bijstandsgerechtigden als één van haar hoofdtaken. Dat betekent dat we niet alleen steeds in gesprek zijn met onze medewerkers over ontwikkeling, maar hier ook invulling aan geven door het zoeken naar passend werk. Wij richten ons niet op één werksoort, maar op een ruim palet aan werksoorten zodat de SW- en BsW-medewerkers intern zich kunnen ontwikkelen. Daarbij kan dit ook extern zijn in de vorm van Begeleid Werken of een detachering. Bijstandsgerechtigden stromen in op een passend werkleertraject binnen het Werkleerbedrijf en kunnen daarna via de route trajectbegeleiding en matching worden uitgeplaatst op de arbeidsmarkt.

Het Werkleerbedrijf kan **meerdere doelgroepen** gaan bedienen, zoals arbeidsmatige dagbesteding of bijstandsgerechtigden in een tijdelijke baan.

Een belangrijk financieel doel is **rendementsverbetering**. We werken toe naar een financieel gezond Werkleerbedrijf. Het omslagpunt is het jaar 2021. De eerste stap is om gelijk te komen met de landelijke benchmark, uiterlijk eind 2026. En daarna een verdere verbetering, totdat Orionis zwarte cijfers schrijft op het onderdeel Werkleerbedrijf.

Wat hebben we bereikt

Product Werkleerbedrijf (WLB)	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2023-2	Realisatie 2023
Beschikbaarheid van werkleertrajecten	nvt	150	75	75
% succesvol afgeronde werkleertrajecten	nvt	40 %	40 %	niet meetbaar
% intern werkzaam	68 %	59 %	59 %	66 %
Rendementsverbetering per jaar (excl. WSW-saldo)	€ 0,59 mln negatief	€ 0,36 mln positief	€ 0,45 mln negatief	€ 0,47 mln negatief

Autonome ontwikkeling	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2023-2	Realisatie 2023
Saldo Wsw- en BsW doelgroep <i>in het jaar</i>	€ 1,69 mln negatief	€ 1,58 mln negatief	€ 1,20 mln negatief	€ 0,77 mln negatief

Wat hebben we daarvoor gedaan

In 2023 is het resultaat van het Werkleerbedrijf met € 457.000 verbeterd ten opzichte van het jaar daarvoor. Dat is een knappe prestatie omdat we geconfronteerd werden met een energierekening die maar liefst € 360.000 hoger was als gevolg van het door de branche hernieuwde energiecontract. We zien duidelijk signalen dat de markt zich aan het herstellen is na het uitbreken van de oorlog in Oekraïne; het effect hiervan op onze orderportefeuille zullen we in 2024 gaan merken.

We hebben hard ingezet op ontwikkeling van onze medewerkers. Dit is vooral goed zichtbaar bij de sterk verlieslatende werksoort Verpakken, waar inmiddels 79 medewerkers niet langer uitsluitend verpakken maar producten assembleren. Dit geeft niet alleen een persoonlijke impuls aan de ontwikkeling maar ook een financiële: assemblagewerk wordt alleen nog kostendekkend aangenomen.

We zetten niet alleen in op de ontwikkeling van onze eigen medewerkers, maar ontwikkelen ook bijstandsgerechtigden naar een volgende stap op de participatieladder en, als het even kan, naar betaald werk via een Werkleertraject. Het project Wonen en Werken, onze Horeca, Schoonmaak en ook onze Buitendienst zijn daar mooie voorbeelden van. We bouwen ons Praktijkcentrum om naar een Test- en Trainingscentrum om zo een beter beeld te krijgen van de nieuw in te stromen kandidaten.

De bezettingsgraad van de Werkleertrajecten is met 55% lager geweest dan de doelstelling omdat iedereen die kan werken aan de slag is op de reguliere arbeidsmarkt. Wat over blijft zijn veelal kandidaten met een grote diversiteit aan problematieken. Kandidaten die vaak eerst een ander traject nodig hebben voordat zij kunnen instromen op een werkleertraject in het Werkleerbedrijf. Tot twee jaar geleden boden Werkleertrajecten nog een welkome aanvulling op de productiecapaciteit, maar door dezelfde multi-problematiek is dit lastiger geworden. Dat betekent dat de duur van de trajecten langer wordt, voordat we een kandidaat zo ver ontwikkeld hebben dat deze de stap naar de arbeidsmarkt kan maken.

Hetzelfde geldt voor het plaatsen van kandidaten met behulp van loonkostensubsidie binnen het werkleerbedrijf. We hadden ons voorgenomen om in 2023 hiermee voorzichtig te starten en te leren. Wij beschouwen banen met loonkostensubsidie als een goed ondersteunend middel om mensen zich te laten ontwikkelen binnen het werkleerbedrijf (gedurende het dienstverband zijn zij uit de bijstand) naar een betaalde baan op de reguliere arbeidsmarkt. Echter ook voor deze kandidaten geldt dat de afstand tot de arbeidsmarkt groot is evenals de begeleidingsbehoefte. Mogelijk dragen deze medewerkers wél bij aan de productie van het Werkleerbedrijf en kunnen zij daarmee bijdragen om de bezetting van het Werkleerbedrijf op peil te houden.

De omzet van het Werkleerbedrijf bestaat uit drie componenten: omzet afkomstig van commerciële opdrachten, omzet van de inzet van onze medewerkers in de buitendienst van de gemeente Veere, Middelburg en Vlissingen en als derde de omzet van de detacheringen.

De commerciële omzet ontwikkelt zich naar verwachting, namelijk dat deze rond hetzelfde niveau zou bewegen als in 2022. We hebben volgens plan afscheid genomen van een aantal opdrachtgevers die niet bereid waren om samen met ons de uitdaging aan te gaan om te komen tot een kostendekkende dienstverlening.

We hebben diverse nieuwe opdrachtgevers, die bereid zijn om een kostendekkend tarief te

betalen, binnengehaald, maar het volume van nieuw aangenomen werk is nog relatief klein waardoor de impact op de omzet vooralsnog bescheiden is. De effecten hiervan gaan we in 2024 duidelijk zien.

We hebben een hele grote stap voorwaarts gezet samen met één van onze belangrijkste opdrachtgevers. Dit zal ertoe leiden dat we in 2024 kostendekkend in betreffende bedrijfshal kunnen opereren; een enorm succes. En we hebben voorbereidingen getroffen om in 2024 kostendekkend en risicovrij pasta te gaan produceren; ook dit zien wij als een belangrijk succes.

Twee zaken hebben een negatief effect gehad op de omzet: de brand in het Werkleerbedrijf en een onvoorziene productiestop bij een van onze grotere opdrachtgevers welke ertoe leidde dat een flink deel van onze medewerkers meerdere weken hebben stil gestaan. De impact op de omzet was niet bijzonder groot, de impact op onze medewerkers des te groter.

De omzet van de inzet van onze medewerkers in de buitendienst van de gemeente Veere, Middelburg en Vlissingen bleef duidelijk achter bij de verwachtingen. In januari werd door de gemeente Vlissingen en Middelburg de toezegging gedaan om, in navolging van Veere, kostendekkende tarieven te gaan betalen voor de inzet van de Buitendienst. Helaas is dat in 2023 niet gebeurd. Wat we wél hebben bereikt in samenwerking met Middelburg en Vlissingen is een dienstverleningsovereenkomst als pilot waarbij onze medewerkers van de Buitendienst gedurende het hele jaar aan het werk zijn in plaats van alleen in het hoogseizoen (startdatum 1 januari 2024). Dit zien wij als een belangrijke stap voorwaarts.

De omzet van de detacheringen bleef ook achter bij onze plannen. We weten dat ons achterland niet geschikt is voor grote of kleine groepsdetacheringen en moeten het dus hebben van individuele detacheringen. We moeten constateren dat, ondanks alle goede inspanningen, de netto groei van het aantal detacheringen minimaal is geweest. Het percentage "intern werkzaam" uit de doelstellingentabel is dan ook beperkt gedaald. Om die reden zien wij detacheren niet langer als "heilige graal" voor het rendabel krijgen van het Werkleerbedrijf, maar vooral als leuke (ontwikkel)mogelijkheid voor onze medewerkers. De detacheringsomzet bleef ook achter door een slecht betalende opdrachtgever waarvan we hadden gehoopt dat dit jaar een verbetering te zien zou zijn.

Wanneer er rendabele werksoorten zijn die kostendekkend zijn (waar het Werkleerbedrijf hard aan werkt), dan is detacheren minder opportuun, zo blijkt bij meerdere werkleerbedrijven in Nederland.

Wij bekijken de resultaatontwikkeling altijd ten opzichte van 2019. Het jaar dat als basis heeft gediend voor het KplusV-onderzoek. Dit bureau kwam tot de conclusie dat op termijn een resultaatsverbetering van € 1,9 miljoen mogelijk moet zijn¹. In 2023 zijn we uitgekomen op een resultaatsverbetering van € 1,4 miljoen ten opzichte van het basisjaar 2019, waarbij het goed is om te realiseren dat dit bereikt is met ruim 120 medewerkers minder op de loonlijst.

Dit is alleen maar mogelijk geweest door de inspanningen van het volledige team van teammanagers, werkbegeleiders en staf dat hard gestuurd heeft op een LEAN-manier van werken in combinatie met het terugdringen van het ziekteverzuim en het doorlopend verbeteren van de relatie met onze opdrachtgevers.

Wij zijn hier bijzonder trots op en hopen dat u dat ook bent.

¹ Bij een gelijkblijvend subsidieresultaat en excl. de normalisatie van de ICT- en huisvestingskosten. Voor uitleg hierover: zie KplusV-rapport.

Wat heeft het gekost

Werkleerbedrijf (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Werkinfrastructuur	6.390	5.012	6.376	6.214	7.031	5.204	6.779	4.931
Wsw-doelgroep	15.788	13.600	14.759	13.177	15.972	14.610	15.620	14.694
Bsw-doelgroep	0	0	0	0	242	407	413	566
Doorbel. re-integr.	-1.544		-1.558		-1.558		-1.558	
Subtotaal	20.635	18.612	19.577	19.391	21.688	20.221	21.254	20.191
Directe apparaatskst.	459	0	463	0	463	0	463	0
Totaal product	21.093	18.612	20.040	19.391	22.150	20.221	21.717	20.191
Saldo		-2.481		-649		-1.930		-1.526

Werkinfrastructuur - lasten

Ondanks de hoge energieprijzen, die in de begroting zijn opgenomen, treedt hier een voordeel op. Dit is te danken aan een meevallend verbruik door meevallende temperaturen in de koude maanden. De kosten van het werkelijk verbruik komen € 43.000 lager uit.

Verder treedt een voordeel op van € 13.000 op afschrijvingen, met vervanging gaan we terughoudend om. Ook treedt een voordeel op van € 13.000 bij het opleveren van een afgestoten huurpand met betrekking tot de (geschatte) kosten van het herstel in oorspronkelijke staat.

Op vervoer is bespaard door het aantal voertuigen te verminderen. Dit levert een voordeel op van € 41.000.

Ook is bespaard op onderhoud machines, een post die altijd lastig in te schatten is. Werkelijke kosten zijn immers ook afhankelijk van storingen of schades die zich in de praktijk voordoen. Ten opzichte van het begrote bedrag is € 48.000 minder uitgegeven (19% van de begrotingspost). Aan brandstof machines is € 17.000 en aan brandstof vervoersmiddelen is € 7.000 minder uitgegeven. Deze uitgaven zijn mede afhankelijk van het werkelijk gebruik en de werkelijke brandstofprijzen.

Werkinfrastructuur - baten

De productie- en detacheringsopbrengsten zijn in de tussentijdse begrotingswijziging 2023 flink verlaagd. Dit betreft de doorwerking van de economische ontwikkelingen 2022 als gevolg van de oorlog in Oekraïne, inflatie en energiecrisis. Voor 2023 is slechts een beperkte omzetsijging begroot ten opzichte van 2022 (€ 194.000).

De netto omzet komt in 2023 uiteindelijk € 68.000 lager uit dan in 2022. Hierin zit nog een incidenteel nadeel van € 138.000 m.b.t. voorgaand jaar verwerkt. Dit laat zien dat de omzetsdip in 2022 als gevolg van de externe ontwikkelingen de bodem heeft bereikt, vanaf 2023 gaat de lijn weer omhoog. Dit komt ook terug in de begroting 2024 waarin flinke verbeteringen t.o.v. 2023 zijn opgenomen. De netto omzet is weliswaar dus € 261.000 lager dan begroot, maar samen met de gerealiseerde kostenbesparingen op personeelslasten, huisvesting en productiemiddelen is het saldo van het Werkleerbedrijf (excl. Wsw en BsW) € 21.000 nadeliger dan de (bijgestelde) begroting.

WSW-doelgroep

Het Wsw-saldo is in de 2^e begrotingswijziging aangepast op basis van de definitieve Rijksvergoeding. Deze was in september positief bijgesteld. De jaarprognose liet toen een voordeel zien van een paar ton. Cao-onderhandelingen waren toen al lange tijd lopende. Daarom werd dit voordeel in de begroting gereserveerd voor verwachte meerkosten uit de af te sluiten Cao. Inmiddels is er een Cao vastgesteld, de meerkosten voor 2023 zijn een stuk lager dan het gereserveerde bedrag. Dit verklaart het voordeel op de personeelskosten van de Wsw doelgroep.

Het aantal fte WSW bedraagt 400 fte; 479 personen ultimo 2023 (2022: 437 fte; 523 personen). Hiervan werkt 14,5 fte (17 personen) in een dienstverband Begeleid Werken bij een externe werkgever. Daarnaast is 36 fte; 49 personen Beschut Werk (2022: 32 fte; 44 personen) in dienst per ultimo 2023.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Programma Inkomen

Het programma inkomen bevat de inkomensvoorziening voor bijstandsgerechtigden en de verstrekking van bijzondere bijstand en minimaregelingen.

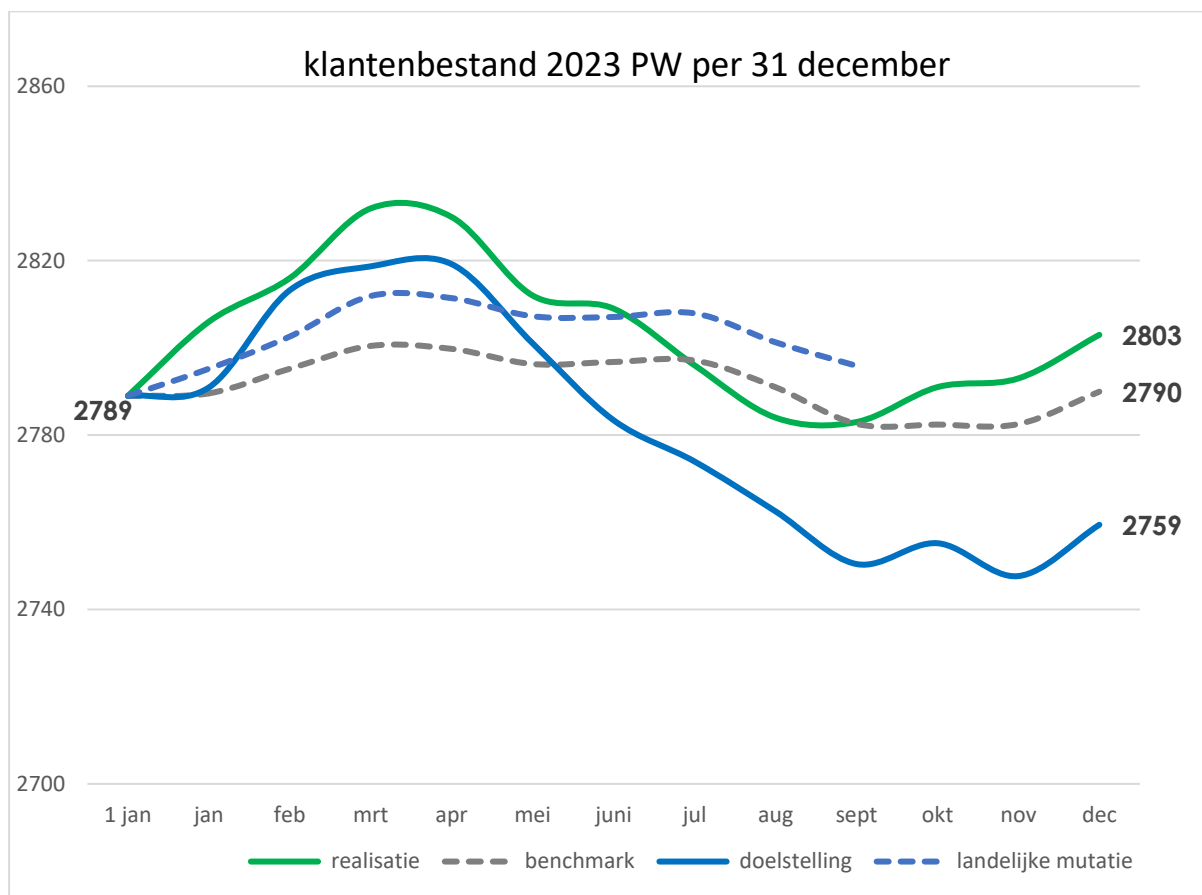
Deelnemen aan de maatschappij door werk staat centraal, maar een toereikend leefbudget is een voorwaarde en daarom is een inkomen in de vorm van een uitkering soms (tijdelijk) nodig. Deze uitkeringsverstrekking moet rechtvaardig en rechtmatig: vanuit vertrouwen en maatwerk, maar tegelijkertijd het juiste gebruik van (armoede)regelingen actief stimuleren. De financiële problematiek van de inwoner kan niet los gezien worden van problematiek op andere leefgebieden. Een natuurlijke en soepel lopende samenwerking met de gemeentelijke toegangen voor het sociaal domein en aanpalende organisaties is daarvoor nodig.

Wat hebben we bereikt

Product Inkomen	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2023-2	Realisatie 2023
De ontwikkeling van het klantenaantal is positiever dan landelijke cijfers	46 nadelig	0 (neutraal)	30 nadelig	13 nadelig
Het klantenbestand Participatiewet per ultimo jaar	2.789	2.890	2.759	2.803
Saldo uitkeringslasten en Rijksvergoedingen	€ 1,68 mln negatief	€ 0,31 mln overschot	€ 0,0 (neutraal)	€ 0,76 mln overschot
Van aanvraag tot afhandeling: alle aanvragen zijn binnen x weken afgehandeld en betaalbaar gesteld	88 % binnen 4 weken	90 % binnen 3 weken	90 % binnen 3 weken	78 % binnen 3 weken
Rechtmatigheid: % onderzoeken wat leidt tot wijziging uitkering	22 %	20-30 %	20-30 %	20 %

Wat hebben we daarvoor gedaan

De ontwikkeling van het klantenbestand uitkeringen levensonderhoud in 2023 is als volgt:

Klantenbestand P-wet	2023	2022	2021	2020	2019
Stand 1-1	2789	2858	2935	2902	3073
Instroom	801	822	944	947	906
Uitstroom – door werk	-245	-315	- 385	- 280	- 401
Uitstroom – overig	-542	-576	- 636	- 634	- 676
Stand 31-12	2803	2789	2858	2935	2902

In 2023 is de ontwikkeling bij Orionis 13 klanten nadeliger dan het gemiddelde van de benchmark. De lagere instroom van volwassenen (27+), waar de grote vraag naar personeel op de huidige arbeidsmarkt ongetwijfeld debet aan is, wordt helaas tenietgedaan door een hogere instroom van jongeren (27-). De uitstroom is minder dan gepland; klanten die eenvoudig zijn te matchen zijn "op", het huidig klantenbestand heeft veel aandacht en tijd nodig om een plek te vinden op de arbeidsmarkt. Maar ook uitstroom om andere redenen (AOW-leeftijd, verhuizing, detentie, etc.) is minder dan verwacht

Energietoeslag

Ook in 2023 hebben inwoners van Walcheren met een laag inkomen weer een energietoeslag ontvangen. De inspanning voor de uitvoering van ruim 7000 uitkeringen energietoeslag zijn hoog. Dit wordt vooral veroorzaakt door de verschillen in doelgroep en berekening tussen de drie Walcherse gemeenten en het feit dat de rijksoverheid pas eind 2023 groen licht kon geven; aan het einde van het jaar is de druk op de afdeling al hoog vanwege laatste-moment-aanvragen

van andere minimaregelingen. Bij de beschikking energietoeslag hebben inwoners een duidelijke flyer ontvangen over de andere mogelijke regelingen.

Leefgeld Oekraïne

Ten behoeve van de Walcherse gemeenten is het verstrekken van leefgeld voor vluchtelingen vanuit Oekraïne nog steeds van kracht. Eind december zijn er rond de 180 dossiers onderhanden. De kosten van dit leefgeld brengen we in rekening bij de gemeenten. De gemeenten ontvangen hier van het Rijk weer een vergoeding voor. De uitvoeringskosten zelf en vergoeding daarvoor zijn opgenomen onder het programma Overhead.

Ondernemers

In 2023 is de terugvordering van TOZO-kredieten aan ondernemers breed opgepakt. Wettelijk is de terugbetaling gestart per juli 2022. Het uitstaande kredietbedrag eind dit jaar is € 1,2 miljoen. We zijn inmiddels overgegaan tot invordering met hulp van een deurwaarder voor de klanten die niet reageren op de oproep om te gaan terugbetalen of een betalingsregeling te treffen.

Brede ondersteuning voor gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire

Eén van de maatregelen om gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire te helpen is de Brede Ondersteuning; hier krijgen gedupeerde gezinnen maatwerk ondersteuning op 5 leefgebieden (werk, financiën, wonen, gezin en gezondheid). Voor Middelburg en Veere hebben wij deze ondersteuning gegeven aan, in totaal, 22 gezinnen. Een complexe en intensieve dienstverlening die voor de gezinnen van grote waarde is. Hopelijk krijgen de gezinnen hiermee het vertrouwen in de overheid weer terug.

Innovatie

- Om het makkelijker voor de inwoner te maken (en tegelijkertijd efficiënter voor de dienstverlening) is gestart met een pilot om bankafschriften direct op te halen van de bank. Een optionele keuze voor de inwoner en een mogelijkheid om sneller (her) onderzoek te doen.
- Samen met Schuldhulpverlening is gestart met het ontwikkelen van convenanten tussen Bewindvoerders en Orionis; een kwaliteits-, en efficiëncyslag voor alle partijen.
- Voor inwoners met een laag inkomen in Middelburg is het dalvrij-busabonnement ontwikkeld. De aanvraag en toekenning verloopt geheel geautomatiseerd en wordt inmiddels door ruim 700 inwoners gebruikt. Geen duur, maar wel een zeer gewaardeerde ondersteuning die inwoners echt het gevoel van regie door mobiliteit teruggeeft.

Wat heeft het gekost

Inkomen (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Inkomensvoorziening								
Buig	46.525	46.434	46.408	46.721	50.979	50.979	50.658	51.048 *
Onderzoekskosten BBZ	40	0	100	0	100	0	35	0
Tozo-regeling	428	428	0	0	350	350	498	498
Energietoeslag	9.271	9.271	0	0	9.400	9.400	7.859	7.859
Leefgeld Oekraïne	1.245	1.245	0	0	1.200	1.200	1.113	1.113
Bijz.bijstand/minimareg.	5.894	5.894	6.164	6.165	6.164	6.164	5.912	5.912
overig	24	0	29	9	29	0	16	0
Subtotaal	63.427	63.273	52.701	52.895	68.222	68.093	66.091	66.431
Directe apparaatskosten	3.318	0	3.348	0	3.348	0	3.348	0
Totaal product	66.746	63.273	56.049	52.895	71.570	68.093	69.439	66.431
Saldo		-3.473		-3.155		-3.477		-3.008

Inkomensvoorziening en Rijksvergoeding Buig

Ten opzichte van 2022 en de primaire begroting 2023 zijn zowel de lasten als de Rijksvergoeding fors hoger. Dit heeft te maken met de doorwerking van de extra verhoging minimumloon van ruim 10%.

Het voordelig verschil ontstaat vooral op de vorderingen. Voor de voorziening oninbare debiteuren wordt jaarlijks een dotatie van € 100.000 begroot. Achteraf wordt de werkelijk benodigde mutatie bepaald. Hierop van invloed zijn:

- Werkelijke afboekingen oninbaar gedurende het jaar
- Werkelijke ontvangsten gedurende het jaar
- Het laatste jaar waarop een betaling op een vordering is ontvangen (hoe recenter, hoe lager het percentage voor oninbaar wordt gesteld)

Voor 2023 komt dit uit op een onttrekking aan de voorziening van € 275.000. Ten opzichte van een begrote toevoeging is dit een voordelig verschil van € 375.000 (op een vorderingentotaal van € 6,5 miljoen en een voorzieningstotaal van € 4,0 miljoen).

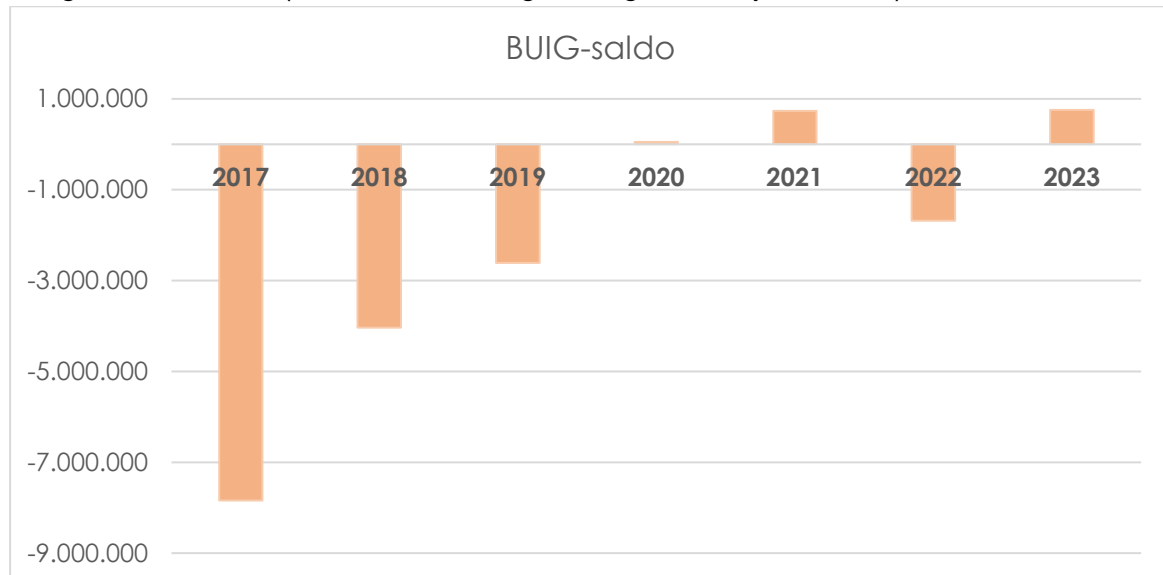
De Rijksvergoeding is opgenomen conform de door de gemeenten doorbetaalde bedragen gebaseerd op de meest recente begrotingswijziging. De werkelijke Rijksvergoeding komt bij de gemeenten € 370.000 hoger uit. Om het werkelijke BUIG-saldo te bepalen dient hiermee rekening gehouden te worden. De gemeenten hebben de volgende bedragen meer ontvangen van het Rijk:

- Middelburg € 152.604
- Veere € 22.766
- Vlissingen € 194.318
- Totaal € 369.688

Als we hiermee rekening houden komt het BUIG-saldo voor 2023 uit op € 760.000 voordelig (waarvan dus € 390.000 in de jaarrekening van Orionis valt en € 370.000 in de jaarrekening van gemeenten).

Het saldo van de BUIG inkomsten en uitgaven vanaf 2017 is in onderstaande grafiek weergegeven. Hierbij is per jaar rekening gehouden met de definitief vastgestelde Rijksvergoeding.

De grafiek laat de verbetering zien sinds 2017 en geeft goed onze resultaten weer. Deze trend werd in 2022 doorbroken toen het budgetaandeel van Walcheren in het landelijk totaal daalde, wat een negatief effect had van zo'n € 2 miljoen op de Rijksvergoeding. In 2023 steeg dit budgetaandeel weer (en ook voor 2024 ligt dit ongeveer in lijn met 2023).

Onderzoekskosten BBZ

Vooraf is lastig in te schatten hoeveel onderzoeken naar startende ondernemers nodig zijn. De begrotingspost is gebaseerd op wat hiervoor aan normbedrag in het gemeentefonds is opgenomen.

Tozo-regeling

De terugbetalingsplicht is gestart op 1 juli 2022 en loopt 6 jaar. In 2023 zijn meer bedragen ontvangen dan vooraf verwacht. Deze worden volledig doorbetaald aan de gemeenten, die deze weer moeten vergoeden aan het Rijk. De destijds verleende kosten/leningen zijn immers volledig door het Rijk vergoed geweest. De Tozo-regeling is daarmee budgettair neutraal.

Energietoeslag

De energietoeslag is pas in het laatste kwartaal van 2023 opgestart omdat regelgeving vanuit het Rijk lang op zich liet wachten. Een deel van de verwachte toekenningen valt dan ook in 2024 in plaats van in 2023; tot april 2024 kunnen nog aanvragen worden ingediend. Dit verklaart dan ook de lagere toekenningen dan begroot. Deze bedragen worden volledig doorbelast aan de gemeenten. Zij ontvangen een Rijksvergoeding hiervoor. Voor Orionis is dit budgettair neutraal.

Leefgeld Oekraïne

Dit betreft de betaalde bedragen voor leefgeld, de wooncomponent en eventuele bijzondere kosten. Deze bedragen worden volledig doorbelast aan de gemeenten. Zij ontvangen een Rijksvergoeding hiervoor. Voor Orionis is dit budgettair neutraal.

Bijzondere bijstand / minimabeleid

Dit betreft open-einde regelingen, waarvan de werkelijke uitgaven bepaald worden door ingediende aanvragen. De uitgaven 2023 liggen nagenoeg gelijk aan 2022, een verwachte stijging heeft zich niet voorgedaan.

De kosten worden in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten op grond van de werkelijke betalingen op toegekende aanvragen. Lagere uitgaven dan verwacht betekent voor de gemeenten dus ook een lagere bijdrage aan Orionis. Voor gemeenten € 241.000 voordelig, voor Orionis budgettair neutraal.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Programma Schuldhulpverlening

De afgelopen jaren is de aandacht voor het onderwerp schuldhulpverlening gegroeid. Erkend wordt dat de problematiek groot is. Inwoners met problematische schulden zoeken in veel gevallen pas laat hulp. Met als gevolg dat de problematiek nog groter wordt of verborgen blijft. Terwijl een schuldenvrij bestaan een solide basis vormt om volwaardig mee te doen in de maatschappij. Het programma Schuldhulpverlening bevat alle interventies voor inwoners van Walcheren met financiële zorgen. Met als doel schuldenproblematiek zoveel mogelijk te voorkomen en dat mensen met schuldproblematiek zich als vanzelf tot de juiste instantie wenden. Hierbij moeten ze kunnen rekenen op een rechtvaardige, begripvolle en duurzame oplossing die hen weer perspectief biedt. Daarnaast moeten we onze ambitie in de context van de economische ontwikkelingen plaatsen. Ook constateren wij een toename van schulden onder jeugdige inwoners; zij verdienen extra aandacht.

Wat hebben we bereikt

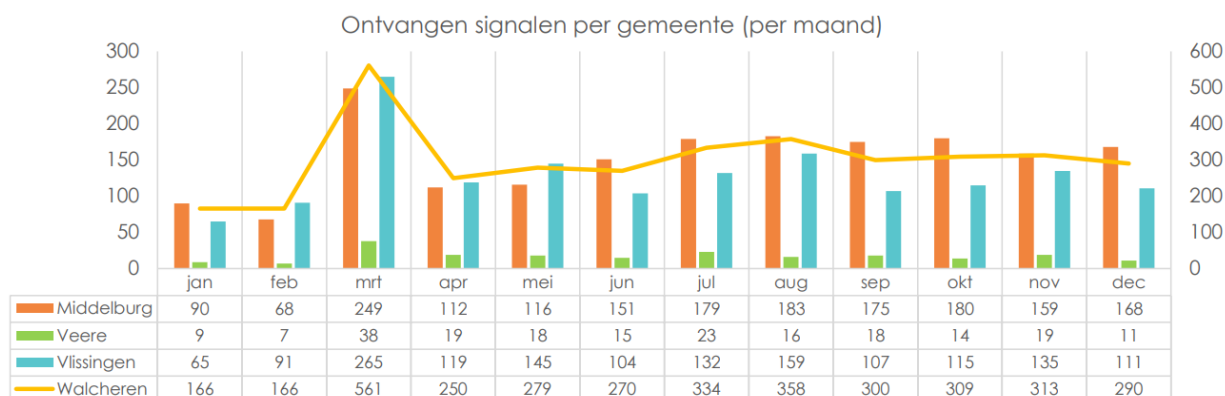
	Realisatie 2022	Begroot 2023	Begroot 2023-2	Realisatie 2023
Vroegsignalering:				
% waar we mee in contact komen	36 %	> 35 %	> 35 %	38 %
% wat geen hulp accepteert	5 %	< 10 %	< 10 %	3 %
Maximaal 7 werkdagen tussen de melding en een gesprek met SHV-er	86 %	90 %	90 %	84 %
Percentage geslaagde schuldregelingen	83 %	80 %	80 %	88 %
Aantal extra interventies SHV voor kwetsbare doelgroepen*)	109	150	150	109

*) statushouders, klanten op werkleertraject, jongeren en ondernemers

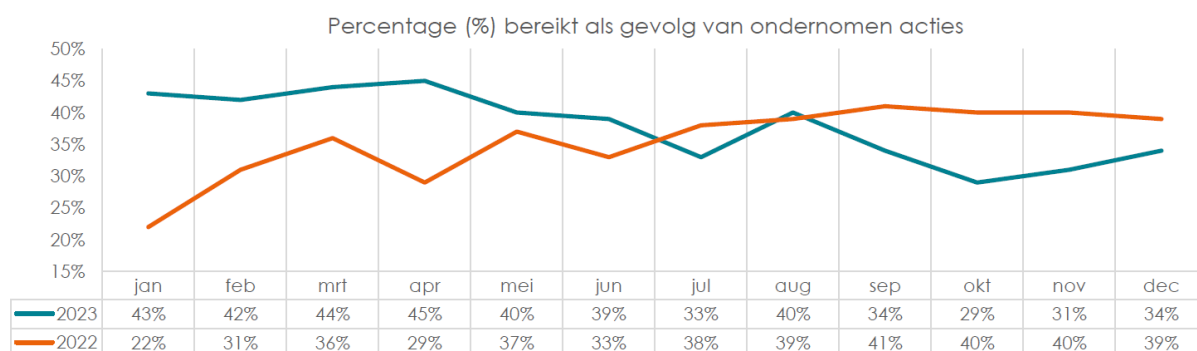
Wat hebben we daarvoor gedaan

Vroegsignalering

Ultimo 2023 hebben we met ruim 140 woningcorporaties, energiebedrijven en zorgverzekeraars convenanten afgesloten om betalingsachterstanden in het kader van vroegsignalering op te sporen en de inwoners een helpende hand te bieden.

Grafiek: Aantal signalen betalingsachterstanden per maand

Grafiek: % klanten met een betalingsachterstand dat bereikt is met behulp van brieven, telefoontjes en huisbezoeken per maand in 2023, dit is gemiddeld 10% boven het landelijk percentage

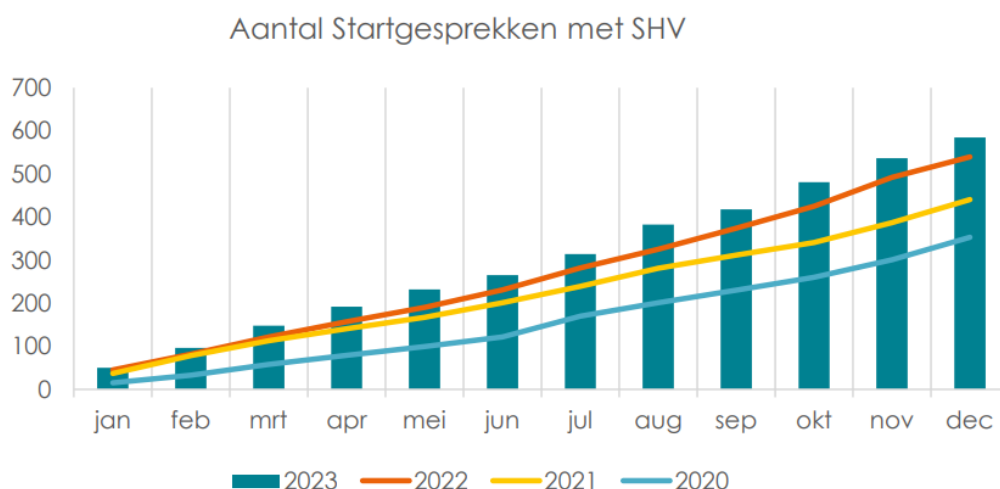
Schuldhelpverlening

Halverwege 2023 is een majeure verandering geïntroduceerd binnen schuldhelpverlening: de wettelijke aflostermijn is van 36 maanden teruggebracht naar 18 maanden. Hiermee zijn inwoners met schulden sneller weer in staat om volop mee te doen in de maatschappij. Anderzijds is de periode waarin ander (uitgaven)gedrag kan worden aangeleerd/geaccepteerd korter en zijn wij gestart met plannen voor aanpak en voorkoming van recidive. In deze plannen staan de aanschaf van animaties, een "financieel gezond" scan en de implementatie van "mijn geldzaken" waar klanten een steeds grotere verantwoordelijkheid voor hun uitgaven kan worden toegekend.

Het aantal schuldhelpvragen die met behulp van een saneringskrediet bedraagt inmiddels bijna de helft van alle schuldregelingen; ook dat betekent eerder schuldenrust voor inwoners van Walcheren.

Extra interventies blijven op het niveau van gemiddeld 2 per week. Interne promotie heeft geen substantiële stijging teweeg kunnen brengen.

Samen met de collega's van inkomen is gestart met het verbeteren van de samenwerking met bewindvoerders door met elkaar convenanten aan te gaan waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen.

Grafiek: aantal startgesprekken per maand over de afgelopen 4 jaar: over het algemeen stijgen de aantallen jaarlijks. Naast absolute aantallen stijgt ook de complexiteit van de leefsituatie en/of schulden.

Wat heeft het gekost

Schuldhelpverlening (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Overige kosten	11		15		15		5	
Bijdragen klanten/derden		44		94		44		47
KOT-affaire toekenningen							195	195
Subtotaal	11	44	15	94	15	44	200	242
Directe apparaatskosten	1.204	0	1.215	0	1.215	0	1.215	0
Totaal product	1.215	44	1.230	94	1.230	44	1.415	242
Saldo		-1.171		-1.136		-1.186		-1.173

De bedragen die betaald zijn als tegemoetkoming aan gedupeerden van de kinderopvangtoeslag affaire waren oorspronkelijk niet begroot. In de loop van het jaar is de doelgroep én de ruimte voor toekenningen toegenomen. Deze kosten worden volledig door de gemeenten Middelburg (€ 192.774) en Veere (€ 2.547) vergoed.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Programma Overhead

Wat hebben we bereikt

Een resultaat- en klantgerichte uitvoering van de hiervoor genoemde programma's, binnen de kaders en budgetten die vastgesteld zijn en met oog voor aankomende wettelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen.

Wat hebben we gedaan

In 2023 hebben we in onze bedrijfsvoering te maken met de naweeën van de coronapandemie. Enerzijds is het thuis- en digitaal werken niet meer weg te denken. Anderzijds zien we helaas ons ziekteverzuim nog niet significant dalen, mogelijk mede veroorzaakt door een combinatie van afgenomen weerstand en bij sommigen de effecten van Long-Covid. Ook de oorlog in Oekraïne die nog steeds voortduurt, de gestegen grondstofprijzen, trage levering van hardware en de oorlog in Gaza hebben effecten op de bedrijfsvoering van Orionis. Tegelijk heeft Orionis veel extra taken en projecten boven op de reguliere werkzaamheden kunnen uitvoeren.

- De - mede door de oorlog verdiepte – energiecrisis leidde tot de invoering van de energietoeslag voor een grote groep inwoners. Uiteindelijk is deze toeslag in 2023 opnieuw toegekend aan een groot aantal klanten.
- Aan het einde van het jaar hebben we voor inwoners in de gemeente Middelburg een regeling gericht op gratis openbaarvervoer uitgevoerd, waar al redelijk wat klanten gebruik van hebben gemaakt.
- Door procesoptimalisering in 2023 in onze digitale systemen, kunnen we in 2024 starten met een verbeterd beheer van het wagenpark, het middelenbeheer van het Werkleerbedrijf en kunnen we eind 2025 mogelijk starten met het vullen van een assetmanagementsysteem voor onze objecten en materieel. Deze systemen zullen op termijn leiden tot een efficiënter(e) beheer en inzet van onze middelen.
- Het toegenomen digitaal (samen)werken vraagt een optimaal Informatiemanagement en vernieuwingen in soft- en hardware. Grote programma's en complexe projecten (zoals de invoering van Microsoft 365, Teams en de uitfasering van Citrix (verSaaSing van systemen)) die in voorgaande jaren zijn gestart, vragen veel formatieve ondersteuning en vragen veranderingen in de manier van werken van alle medewerkers. Dit betekent dat

medewerkers met een procesachtergrond, een I en/of A functie veelvuldig ingezet zijn in 2023 en de komende jaren ingezet zullen blijven worden. Ook de medewerkers met een ander type functie hebben cursussen gevolgd en zullen dit de komende jaren moeten blijven doen om mee te kunnen met de mondiale digitalisering en informatisering. Tevens is de samenwerking met het gezamenlijk I&A-team geïntensiveerd en hebben we met 4 organisatie gezamenlijk meer bereikt op I&A gebied dan we afzonderlijk van elkaar hadden kunnen doen. Helaas hebben we ook hinder ondervangen van deze ontwikkeling doordat onze kantooromgeving nog niet volledig is uitgerust om digitaal- en projectmatig samen te werken. Team Facilitair is daarom in het 2de deel van 2023 gestart met het opzetten van een evaluatie van de kantoorinrichting, dat uitgezet zal worden in 2024.

- De gestegen grondstofprijzen en vertraagde leveringen van o.a. hardware hebben helaas een negatieve impact op de orderportefeuille van het Werkleerbedrijf wat heeft geleid tot lagere rendementen. Maar ook heeft dit bijvoorbeeld de levering van een nieuw digitaal camerasysteem vertraagd.
- We hebben in 2023 minder bezwaren en klachten binnengekregen, door ander andere meer mediation in te zetten en te zoeken naar oplossingen.
- In 2023 bleken onze productielijnen in het Werkleerbedrijf verder te zijn ontwikkeld en geprofessionaliseerd, zodat ze bleven voldoen aan inspecties en audits.
- Door de wettelijke veranderingen met betrekking tot de schuldhulpverlening hebben we ons beleid en onze systemen in 2023 moeten aanpassen en zijn tegelijk gestart met een onderzoek naar de mogelijkheden om de nazorg te verbeteren (zodat terugval kan worden beperkt).

Klanttevredenheidsonderzoek

Net als in 2022 zijn 1400 klanten uitgenodigd deel te nemen aan het Klanttevredenheidsonderzoek. Meedoen aan het onderzoek was anoniem. 161 klanten hebben de vragenlijst ingevuld. De respondenten waardeerden onze dienstverlening met het rapportcijfer 7,5 (ten opzichte van een 7,9 in 2022).

Klanten zijn over het algemeen tevreden over:

- Het maken van een afspraak
- Onze vriendelijkheid
- Hoe wij vragen beantwoorden
- Hoe wij afspraken nakomen

Klanten zijn niet zo tevreden over:

- Onze brieven
- Onze formulieren

Die zijn vaak nog te onduidelijk. Op deze punten worden al verbeteringen doorgevoerd. Zo is in 2023 het aanvraagformulier bijzondere bijstand sterkt vereenvoudigd en wordt momenteel gewerkt aan een vereenvoudigd aanvraagformulier voor een bijstandsuitkering.

De informatie uit het KTO gebruiken we om verder te (blijven) verbeteren. Ook in 2024 gaan we door met het meten en verbeteren van de klanttevredenheid.

Wat heeft het gekost

Overhead (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelskosten	14.801	0	14.151		15.736	0	15.994	34
Overig	5.067	1.166	4.991	642	5.599	1.565	5.557	1.659
Doorbel. re-integr.	-2.718		-2.743		-2.866		-2.866	
Steun/herstelpakket		820		343		343		343
Subtotaal	17.150	1.986	16.399	985	18.469	1.908	18.686	2.036
Directe apparaatskst.	-5.913	0	-5.966	0	-5.966	0	-5.966	0
Totaal product	11.237	1.986	10.434	985	12.504	1.908	12.720	2.036
Saldo		-9.251		-9.448		-10.595		-10.684
Reserveringen	0	30	0	60	0	60	0	60
Saldo na reservering		-9.221		-9.388		-10.535		-10.624

Personeelskosten en reserveringen

Onderdeel van de personeelskosten is de voorziening voor reorganisatiekosten. Daarop is in 2023 een groter beroep gedaan dan verwacht. Er is dan ook een aanvullende dotatie nodig van € 25.000. Ook bij verlof hebben we te maken met extra kosten. Er is door medewerkers meer spaarverlof gespaard (aanvulling voorziening € 59.000) en minder verlof opgenomen dan op jaarbasis wordt toegekend (€ 73.000 meerkosten). Daarnaast is er vanwege het relatief hoge ziekteverzuim ook meer inzet nodig geweest.

Verder is er meer uitgegeven voor de uitvoering van de KOT-affaire regeling en de regeling busabonnement, beide voor Middelburg, totaal € 76.000. Hier staat ook een extra opbrengst tegenover van hetzelfde bedrag, deze is opgenomen onder "Overige baten".

Overige lasten

Ondanks de hoge energieprijzen, die in de begroting zijn opgenomen, treedt hier een voordeel op. Dit is te danken aan een meevallend verbruik door meevallende temperaturen in de koude maanden. De kosten van het werkelijk verbruik komen € 43.000 lager uit.

Verder treedt een voordeel op van € 74.000 op afschrijvingen, met vervanging gaan we terughoudend om. Desondanks houden we de begrotingspost op het niveau, passend bij de reguliere afschrijvingstermijnen. Investerings die langer meegaan leiden dan aan het einde van de levensduur tot een voordeel in de jaarrekening.

Bij ICT treedt een nadeel op van € 48.000. Ondanks dat door I&A Samenwerking kosten doorgeschoven zijn naar 2024 door verschuiving in het project Office365 komen de kosten vanuit het I&A Samenwerkingsverband hoger uit dan begroot bij Orionis.

Overige baten

Hieronder is een aanvullende vergoeding opgenomen van de gemeente Middelburg ten behoeve van extra afgesproken taken (KOT-affaire en busabonnementen) van € 76.000. Ook opbrengsten vanuit het UWV (i.v.m. zwangerschapsverlof/ langdurig ziekteverlof) komen hoger uit.

Alle overheadkosten zijn opgenomen in programma Overhead. Alle kosten die direct toerekenbaar zijn aan een programma worden vervolgens naar dat programma doorbelast.

Algemene Dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost

Alg. dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Exploitatiebijdrage gemeenten		15.597		16.267		17.570		17.570
(Reductie) gemeentelijke bijdrage		-207		-999		593		594
Totaal algemene dekkingsmiddelen	0	15.390	0	15.268	0	18.163	0	18.163

De bijdragen zijn opgenomen conform het begrote bedrag. Een eventueel afwijkend saldo komt als saldo in de jaarrekening en wordt via de resultaatsbestemming verwerkt.

Paragrafen

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemene reserve

De algemene reserve wordt aangehouden als bufferfunctie voor de directe en indirecte kosten. De algemene reserve mag volgens de GR maximaal 5% van de jaarlijkse directe en indirecte kosten bedragen. De stand per ultimo 2023 is nihil. Gezien het feit dat de reserve nihil is komen afwijkingen in de realisatie direct tot uiting in aanpassing van de gemeentelijke bijdrage.

Reorganisatievoorziening

Voor de totale kosten die samenhangen met de reorganisatie die in 2013 is doorgevoerd is een voorziening gevormd. Periodiek wordt de hoogte van deze voorziening getoetst en wordt een eventuele herziening meegenomen. De stand van de voorziening per ultimo 2023 bedraagt € 67.000. Dit is van voldoende niveau om de resterende verplichtingen voor 2024 en 2025 te dekken.

Voorziening dubieuze debiteuren

Ten behoeve van de vorderingen die niet inbaar zijn is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd. Afboekingen van vorderingen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Risicobeheersing

Risico's worden periodiek gemonitord, o.a. tijdens het opstellen van de jaarstukken en bij het opstellen van de begroting en van afdelingsplannen. Er vindt binnen Orionis geen centrale registratie van risico's plaats. Wel is de top-10 van risico's in een risicoscan opgenomen. Dit betreft risico's die Orionis loopt en die zich op korte termijn (binnen 4 jaar) voor zouden kunnen doen. Na beheersmaatregelen en eventuele aanvullende maatregelen resteert een restrisico waarvan de mogelijke financiële gevolgen zijn ingeschat in de kolom "exposure", zie de tabel hieronder.

	Risico	Inc of Str	Beheersmaatregelen (vermijden, verminderen, overdragen, zelf dragen)	Aanvullende maatregelen	Exposure
1	Bestandsontwikkeling bijstand op Walcheren ongunstiger dan landelijk gemiddelde	Inc	---	Met meer inspanning zou het landelijk gemiddelde gehaald moeten worden.	Max € 2.549.000 (5% afwijking)
2	Calamiteiten informatie- beveiliging: door o.a. hacking, phishing of ongeautoriseerd gebruik van onze systemen	Inc	Technische en software- matige maatregelen. Aansluiting Informatie BeveiligingsDienst	Bewustwording bij personeel	€ 1.189.000 (6% personeelskosten: meerdere weken volledige uitval)
3	Achterblijvende netto- opbrengsten bij de begroting (productie en detachering)	Inc	Voldoende verschillende werksoorten in stand houden	Groei in minder conjunctuur- en concurrentiege- voelige werksoorten	Max € 519.000 (10% afwijking)
4	Mismatch tussen ontwik- keling Wsw-loonkosten en rijks subsidie	Str	---	---	Max € 319.000 (2% afwijking op de loonkosten)

5	Frictiekosten Werkleerbedrijf wegens krimp	Inc	---	Meerjarensenario's flexcontracten	€ 150.000 (inschatting)
6	WW-risico: eigen risicodragers m.b.t. (na-wettelijke) WW	Inc	---	---	Max € 200.000 (inschatting)
7	Niet voldoen aan AVG, datalek	Inc	Aanstellen functionaris Gegevensbescherming	Voorlichting personeel fysieke maatregelen	€ 100.000 (inschatting)
8	Wijzigingen in (voorwaarden in) regelgeving	Inc	---	---	Max € 647.000 (1% van subsidie-omvang bijstand/Wsw)
9	Inzet van Wsw-werkplekken voor kritische functies	Str	---	---	€ 107.000 gemiddeld per jaar
10	Agressie richting personeel	Inc	Bewustwording bij personeel, agressie-protocol, veiligheidsmaatregelen, training	Bewaking in frontoffice	Max € 80.000 (1 fte ziekteverzuim)

Risico's en weerstandsvormogen

De totale exposure van incidenteel bedraagt € 5.434.000, en structureel € 426.000. Het bedrag aan incidentele risico's dient afgezet te worden tegen het eigen vermogen wat dient als buffer, het bedrag aan structurele risico's dient afgezet te worden tegen de financiële ruimte in de begroting. Het weerstandsvormogen is nihil in 2023. De financiële ruimte in de begroting 2024 is eveneens nihil, er is geen post "onvoorzien" opgenomen.

Conclusie is dat zowel de structurele weerstandscapaciteit als de incidentele weerstandscapaciteit van Orionis niet toereikend is. Dit betekent dat, gezien het karakter van de gemeenschappelijke regeling, dit risico voor de deelnemende gemeenten komt. Zij zullen dit in hun risicoparaagraaf moeten meenemen.

Kengetallen	2022	begr 2023	2023
1a- Netto Schuldquote	23,6%	20,2%	14,5%
1b- Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	23,0%	19,6%	13,9%
2- Solvabiliteitsratio	-4,3%	0,6%	4,1%
3- Structurele exploitatieruimte	-1,5%	0,0%	0,9%

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Orionis Walcheren heeft haar hoofdvestiging aan de Oostsouburgseweg in Vlissingen. Dit gebouw is in eigendom. Hier is de frontoffice en de backoffice gevestigd alsook het werkleerbedrijf waar diverse werksoorten zijn gehuisvest. Daarnaast zijn er diverse kleine nevenlocaties die gehuurd worden ten behoeve van de afdeling Groen.

Alle installaties, kantoormeubilair en de meeste ICT-apparatuur zijn in eigendom van Orionis Walcheren. Deze zijn geactiveerd tegen de aanschaffingsprijs en worden lineair afgeschreven conform de resterende levensduur. De vervoermiddelen worden geleased.

Ten behoeve van het groot onderhoud van het gebouw Oostsouburgseweg is een meerjarige onderhoudsplanung opgesteld. Deze is in 2021 geactualiseerd. Voor het groot onderhoud is een voorziening gevormd.

Paragraaf financiering

Wettelijk kader

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als belangrijkste uitgangspunten het bevorderen van een solide financieringswijze met als doel het voorkomen van grote fluctuaties in de rentelasten, het bevorderen van transparantie, het bevorderen van de kredietwaardigheid en het beheersen van renterisico's. Het beheersen van risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet, de rente-risiconorm en het met een prudent karakter uitzetten van gelden en afsluiten van leningen. Daarnaast zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht tot het hebben van een treasurystatuut. Het statuut heeft o.a. als oogmerk de kwaliteit van de uitvoering van de treasuryfunctie te verhogen alsmede de transparantie van het besluitvormingsproces te verbeteren.

Rentevisie

De rentevisie is gebaseerd op de verwachting dat zowel de lange als de korte rente voorlopig redelijk stabiel zal blijven.

Zolang de korte rente lager ligt dan de debetrente op de rekening courant worden negatieve saldi op de rekeningcourant aangevuld met kortlopende kasgeldleningen.

Kasstromen

De bevoorschotting vanuit de gemeenten voor programmalasten en exploitatie vindt halverwege de maand plaats. Om eventuele tijdelijke liquiditeitstekorten te overbruggen is een rekening-courant krediet afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) tot een maximum van € 6,5 miljoen. Ter overbrugging is in 2023 een aantal keer voor een korte periode van enkele weken een kasgeldlening aangetrokken.

Kasgeldlimiet

Als wettelijke norm voor de kasgeldlimiet geldt 8,2% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar. De gemiddelde korte financiering wordt per drie maanden getoetst aan deze kasgeldlimiet. In 2023 is voldaan aan deze norm.

Uitzettingen / schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat alle overtollige geldmiddelen boven een bepaalde drempel verplicht bij het Rijk moeten worden uitgezet. Dit wordt dagelijks getoetst. Het drempelbedrag is 2% van het begrotingstotaal, € 1.897.400. Deze drempel wordt dagelijks getoetst en is in 2023 niet overschreden. Het verloop is opgenomen in de toelichting op de balans.

Financiering van de investeringsuitgaven

Ten behoeve van de huisvesting zijn langlopende leningen aangetrokken. De uitstaande positie ultimo jaar is € 14,63 miljoen. De looptijden zijn 20, 25 en 30 jaar. De rentepercentages liggen tussen 1,85% en 4,85%, deels lineair en deels annuïtair.

Ten behoeve van de overige investeringen zijn langlopende leningen aangetrokken. Deze hebben een looptijd van 10 of 20 jaar. De totale uitstaande positie bedraagt € 0,43 miljoen per ultimo jaar. De rente op deze leningen is 0,53% resp. 3,51%, lineair.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd vanaf één jaar). Het renterisico op de vaste schuld mag de zogenaamde renterisiconorm niet overschrijden. De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal, € 20,5 miljoen.

Uit de onderstaande gegevens blijkt dat het renterisico op de vaste schuld ruim onder deze grens ligt. Alle rentes liggen meerjarig vast.

• Renteherzieningen (A)	€	0
• Nieuw uitgezette leningen (B)	€	0
Vervroegde aflossing	-/- €	0
• Reguliere aflossingen (C)	€	881.100
Renterisico op vaste schuld (A + laagste B, C)	€	881.100

Toerekening van rente

De totale rentelasten bedragen in deze jaarrekening € 501.600. Deze zijn als volgt toegerekend:

Jaarbedrag	Reden	Toegerekend aan
€ 250.200	Betreft rente op leningen voor nieuwbouw werkleerbedrijf	Programma Werk, onderdeel werkinfrastructuur
€ 244.000	Betreft rente op leningen voor nieuwbouw kantoor	Programma Bedrijfsvoering (overhead)
€ 7.400	Overige rente, ter financiering van het benodigde werkkapitaal	Programma Bedrijfsvoering (overhead)

Aan eigen vermogen en voorzieningen wordt geen rente toegerekend.

Het omslagrentepercentage bedraagt 3,15%.

Paragraaf verbonden partijen

Orionis heeft geen verbonden partijen.

Paragraaf bedrijfsvoering

Begroting en Kadernota

De primaire begroting 2023 is opgesteld in voorjaar 2022. Deze is twee keer aangepast met een begrotingswijziging. Hierin zijn actualiteiten verwerkt. De uitgezette lijnen in de begroting zijn passend binnen de kadernota 2022-2026 die door Raden is vastgesteld.

Rechtmatigheid

De geconstateerde afwijkingen die groter zijn dan de afgesproken rapporteringsgrens van € 100.000 betreffen:

- € 185.000 overschrijding lasten programma Schuldhulpverlening
- € 217.000 overschrijding lasten programma Overhead

De overschrijding bij SHV betreft de kosten van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire, waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren. De overschrijding bij Overhead betreft voor € 128.000 loonkosten waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren. Verder een overschrijding van € 89.000 lasten, maar passend binnen het door het AB uitgezette beleid.

In 2023 is een start gemaakt met het opzetten van inkoop en aanbestedingsbeleid en het inrichten daarvan. Begin 2024 is het vernieuwde inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld. Ook het inkoopproces is daarvoor ingericht, inclusief vaste formats en vastlegging van aanbestedingen. Op deze manier wordt een juiste werkwijze geborgd en vanuit het systeem tijdig melding gedaan m.b.t. aflopende contracten. Dit moet onrechtmatigheid, met name m.b.t. Europese aanbesteding, voorkomen.

Getrouwheid

Binnen de Roao-regeling (opvang ontheemden Oekraïne) constateren we een toegenomen complexiteit. Dit als gevolg van constructies die worden toegepast door aanbieders van particuliere opvang of door werkgevers. Over 2023 is dan ook relatief een groot aandeel van de verstrekkingen m.b.t. particuliere opvang onrechtmatig. In 2024 willen we daarom iedereen in PO

oproepen voor een hercontrole. Dit in samenwerking met gemeenten vanwege het gezamenlijk belang omdat ook in de BRP van gemeenten regelmatig onjuistheden worden geconstateerd.

Informatievoorziening

De planning&control cyclus voorziet in periodieke rapportages met betrekking tot de financiële en beleidsmatige voortgang. Tweemaandelijks wordt een dashboard verstrekt aan de Raden van de deelnemende gemeenten waarin de voortgang zichtbaar is en wordt toegelicht. Hieruit kunnen eventueel begrotingswijzigingen voortkomen. Begrotingswijzigingen worden ter zienswijze voorgelegd aan de Raden. Externe informatieverstrekking vindt plaats via de website en het jaarverslag.

Informatiebeveiliging

Orionis Walcheren beschikt over informatiebeveiligingsbeleid en een informatiebeveiligingsplan 2023. Beide zijn gebaseerd op de richtlijn Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). In 2023 zijn er 34 signalen van datalekken geweest. Er waren geen datalekken met een hoog risico op aantasting van de persoonlijke levenssfeer. Daarom hoefde in 2023 geen melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens te worden gedaan. In 2023 zijn door een onafhankelijke auditor audits uitgevoerd op de webomgeving van de DigiD-aansluiting 1003829 (TripleEforms) en de DigiD-aansluiting Orionis Walcheren Schuldhulpverlening. De assurance-rapporten van deze audits tonen aan dat Orionis Walcheren de interne beheersingsmaatregelen die verband houden met de beveiligingsrichtlijnen effectief heeft opgezet en geïmplementeerd.

Het interne controleplan Suwinet is uitgevoerd in 2023 en er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd. In 2023 is door een onafhankelijke auditor een assurancerapport (TPM) afgegeven. Met dit assurancerapport toont Orionis Walcheren aan dat de vertrouwelijkheid van de verwerkte Suwinet gegevens wordt gewaarborgd en dat daarmee wordt voldaan aan de gerelateerde Suwinet norm-items voor wat betreft de aan GR Orionis Walcheren uitbestede Suwintaken.

Dienstverlening

Klantenparticipatie vindt plaats door de Sociale Cliëntenraad Walcheren. Met de cliëntenraad is periodiek overleg gevoerd. Voor klachtenafhandeling is een klachtencoördinator aangesteld. Orionis heeft een eigen bezwarencommissie ten behoeve van de Participatiewet, die conform de vastgestelde verordening opereert. Orionis is aangesloten bij de nationale Ombudsman.

Bezwaar en beroep

In 2023 hebben we 191 bezwaarschriften ontvangen van 137 individuele klanten. 12% van de bezwaren was afkomstig van slechts 5 klanten. Het aantal bezwaren is 25% gedaald t.o.v. 2022. Dit komt grotendeels door het aantal bezwaren tegen niet toekennen van energietoeslag dat van 62 in 2022 is gedaald naar 29 in 2023. Het aantal bezwaren daalt al langer, van 397 in 2020 is het in 2023 bijna gehalveerd. Dit hangt waarschijnlijk samen met verbeterde dienstverlening en betere communicatie bij afgewezen aanvragen.

Aanvragen voor een uitkering levensonderhoud en bijzondere bijstand waren met 65 de grootste bron van bezwaren. 22 bezwaren gingen over een opgelegde maatregel, boete of intrekking.

Van alle ingediende bezwaren is in 2023 19 % (gedeeltelijk) gegrond verklaard, Er zijn 25 bezwaarschriften weer ingetrokken, vaak na minnelijke schikking. Nagenoeg alle bezwaarschriften (99.8%) zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld. In 2023 is er 13 keer beroep aangetekend tegen een besluit op bezwaar. In 5 gevallen is hoger beroep bij de centrale

raad van beroep (CRvB) ingesteld. Ook is 6 maal een voorlopige voorziening aan de rechtbank gevraagd, waarvan 2 toegewezen

Niet in alle (hoger) beroepszaken is al uitspraak gedaan door oplopende doorlooptijden bij de rechtbank en CRvB. Doorlooptijden van anderhalf tot 2 jaar bij de rechtbank en de CRvB zijn niet uitzonderlijk. In 2023 is uitspraak gedaan in 37 zaken die in 2021, 2022 en 2023 voor de rechter zijn gebracht. In totaal is Orionis Walcheren 26 maal in het gelijk gesteld, in 6 gevallen de klant en 5 zaken zijn ingetrokken. Het lage aantal gegronde bezwaren, beroepen en hoger beroepen is een indicatie dat de kwaliteit van de primaire besluiten van medewerkers hoog is.

In 2023 heeft juridische zaken 458 adviezen gegeven aan medewerkers. Ook op die manier wordt de kwaliteit van de besluitvorming vergroot.

Klachten

Oordeel	#	Toelichting
niet behandeld/ geen verplichte behandeling	6	Bijv. klacht over besluit op aanvraag waarvan bezwaartermijn is verlopen. Klacht over te lage norm bijstand. Meestal een onderwerp wat doorgezonden had moeten maar geen bezwaarmogelijkheden zijn.
melding	4	Bijv. formulier niet verstrekt, bsn niet goed zichtbaar op klantportaal of antwoordapparaat niet aangezet. Valt niet onder klachten. Klachtbehandelaar ondersteunt wel in het oplossen van het probleem, zodat de klant niet "van het kastje naar de muur" wordt gestuurd.
doorzenden	3	Klacht bleek qua inhoud bezwaar te zijn en is doorgezonden als bezwaar.
intrekken door klant	2	Verkeerde link op website gekozen.
Geen oordeel	2	Niet kunnen beoordelen. Bijv. geen hoor en wederhoor doordat de klant onbereikbaar was.
Minnelijk	6	De klacht is al opgelost voordat de klant een afhandelingsbrief ontvangt. De klant wenst geen afhandelingsbrief. De klant is tevreden.
Adequaat/ ongegrond	3	Orionis valt niets te verwijten.
Niet onbehoorlijk	2	Niet netjes, maar ook niet onjuist
Niet behoorlijk	2	niet naar behoren: Orionis heeft niet goed gehandeld. Bijvoorbeeld onjuiste informatie verstrekt door medewerker.
Totaal	15	Van die 30 vielen 15 uitingen niet onder klachten. Oftewel feitelijk kunnen wij slechts over 15 klachten spreken.

Van die 15 klachten hebben wij er 2 niet kunnen beoordelen. In drie gevallen is gebleken dat Orionis niets te verwijten viel. In 6 gevallen is de situatie snel rechtgezet met de klant. In vier gevallen heeft Orionis echt een fout gemaakt.

Er heeft 1 klacht via de nationale ombudsman gelopen. Hierbij is geen foutief handelen door Orionis vastgesteld. De klacht is niet inhoudelijk beoordeeld door de ombudsman. Het geschil is middels mediation opgelost.

Juridische procedures

Er zijn geen lopende juridische procedures ultimo 2023.

Paragraaf Wet open overheid (Woo)

Orionis Walcheren is gestart met het implementeren van de Woo. Orionis Walcheren heeft als publicatie kanaal de eigen website aangepast en daar informatie geplaatst. We zorgen hierbij

dat informatie en het indienen van een Woo verzoek goed vindbaar is. Een register van vragen en gegeven antwoorden maakt daar deel van uit. Orionis Walcheren neemt deel aan een provinciaal overleg om kennis en ervaring uit te wisselen. In 2023 zijn 6 Woo verzoeken verwerkt.

Beleidsindicatoren bestuur en organisatie

Indicator	Eenheid	Realisatie 2023
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2,14
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2,14
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 184
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur derden	4,4% € 0,87 miljoen
Overhead	Kosten als % van totale lasten	60%

JAARREKENING

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het door het Algemeen Bestuur op 14 september 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving is van toepassing bij de beoordeling van de rechtmatigheid.

Vaste activa

Waardering van (im)materiële activa en financiële activa vindt plaats tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Met uitzondering van grond vindt afschrijving plaats op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. Op het moment dat een desinvestering (verkoop van het actief) plaats vindt wordt de boekwinst c.q. het verlies ten gunste/laste van het resultaat van het betreffende jaar gebracht.

Onder de Financiële activa worden deelnemingen opgenomen die zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Bij een negatieve vermogenswaarde wordt een voorziening gevormd.

De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, worden afhankelijk van technische cq economische afwegingen lineair (of annuïtair) afgeschreven in:

- 20 tot 40 jaar: nieuwbouw bedrijfsgebouwen;
- 10 tot 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen;
- 10 tot 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- 4 tot 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties, kantoormeubilair, nieuwbouw tijdelijke gebouwen, groot onderhoud bedrijfsgebouwen, machines;
- 5 tot 7 jaar: vervoermiddelen;
- 3 tot 5 jaar: automatiseringsapparatuur; ICT-componenten
- niet: gronden en terreinen.

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Waarderingsverschillen tussen standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Voor het risico van incurante voorraden wordt een voorziening in mindering gebracht.

De onderhanden werken worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, verminderd met op de balansdatum reeds voorzienbare verliezen. De vervaardigingsprijs omvat de verrekenprijzen van de grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend alsmede een opslag voor de indirecte kosten.

Het gereed product wordt gewaardeerd tegen fabricagekostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en de indirecte kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Voor het risico van incurante voorraden wordt een voorziening in mindering gebracht.

Debiteuren

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor het risico dat vorderingen niet invorderbaar zijn wordt een voorziening in mindering gebracht.

Met betrekking tot de Rijksregelingen BBZ t/m 2019 waar nog met een gebudgetteerde vergoeding van 75% wordt gewerkt en voor Tozo-kredieten is een correctie voor verrekening met het Rijk opgenomen.

Met betrekking tot de uitkeringsvorderingen op klanten wordt een voorziening voor oninbaarheid gevormd. Deze wordt in mindering gebracht op de balanspost debiteuren. De voorziening wordt jaarlijks statisch bepaald aan de hand van ervaringen van de afgelopen jaren. De waardering van de vordering is

gebaseerd op de meest recente betaaldatum. Hierbij is een minimum percentage gehanteerd van 40% voor vorderingen waarop het afgelopen jaar nog betaald is, oplopend tot 100% voor vorderingen waarvan de laatste betaaldatum meer dan 5 jaar geleden is. Als uitzondering zijn vorderingen krediethypotheek alle gesteld op 20% oninbaar.

Liquide middelen, overlopende activa

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

De algemene reserve dient als buffer voor calamiteiten en het opvangen van tegenvallers in de exploitatie, de programmakosten en de Rijksvergoedingen daarvoor. Deze reserve mag volgens de GR maximaal 5% van de directe en indirecte kosten bedragen.

Het nog te bestemmen resultaat betreft het nog niet bestemde saldo van het afgesloten boekjaar. Aan het eigen vermogen wordt geen rente toegerekend.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. Aan voorzieningen wordt geen rente toegerekend.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. Deze vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van een jaar of langer.

Vlottende schulden, overlopende passiva

Deze schulden worden tegen nominale waarde gewaardeerd.

Resultaatsbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Netto-omzet

Netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten exclusief de over omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grond- en hulpstoffenverbruik en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van standaard verrekenprijzen. In voorkomende gevallen wordt de werkelijk betaalde prijs t.l.v. de exploitatie geboekt.

Overige posten

Al de overige posten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Diversen

Voor jaarlijks terugkerende, aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume wordt in de balans geen verplichting opgenomen.

Pensioenen

Orionis Walcheren heeft een pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan een pensioenuitvoerder, het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder' benadering. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het overzicht van baten en lasten verantwoord. De dekkingsgraad van het ABP bedraagt ultimo 2023 volgens opgave van het fonds 110,5%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de GR bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

De dekkingsgraad van het pensioenfonds PWRI waaronder de Wsw-ers en Beschut Werkers vallen bedraagt 126,3% per ultimo 2023 volgens opgave van het fonds.

Balans

ACTIVA (bedragen * € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
Vaste activa		
Materiële vaste activa	17.059	17.820
Investerings met economisch nut	17.059	17.820
Financiële vaste activa	672	581
Overige langlopende leningen verstrekt	672	581
Totaal vaste activa	17.731	18.401
Vlottende activa		
Vorraden	135	216
Grond- en hulpstoffen	110	249
Onderhanden werk	19	-38
Gereed product en handelsgoederen	6	5
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.388	9.252
Vorderingen op openbare lichamen	1.845	6.295
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.090	0
Overige vorderingen	3.453	2.957
Liquide middelen	457	368
Kas	19	15
Bank	438	353
Overlopende activa	1.238	1.545
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	1.238	1.545
Totaal vlottende activa	8.218	11.381
Totaal generaal	25.949	29.782
PASSIVA (bedragen * € 1.000)	31-12-2023	31-12-2022
Vaste passiva		
Eigen vermogen	1.062	-1.287
Algemene reserve	0	0
Bestemmingsreserves	174	234
Gerealiseerde resultaat	888	-1.521
Voorzieningen	1.359	1.192
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	723	683
Voorzieningen ter egalisering van kosten	636	509
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	15.059	15.941
onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	15.059	15.941
Totaal vaste passiva	17.480	15.846
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	560	5.466
Overige schulden	560	5.466
Overlopende passiva	7.909	8.470
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	7.909	8.468
Van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	0	2
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
Totaal vlottende passiva	8.469	13.936
Totaal generaal	25.949	29.782

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

Soort activum	BW 01-01	Investerings	Des- investerings	Af- schrijvingen	Af- waarderingen	BW 31-12
Grond en terreinen	2.503.935	0	0	0	0	2.503.935
Gebouwen	11.917.385	22.126	0	486.329	0	11.453.181
Vervoermiddelen	30.825	29.711	0	9.276	0	51.260
Machines	293.450	132.155	0	129.521	0	296.048
Apparaten en installaties	143.839	166.433	0	109.982	0	200.289
Installaties	2.460.603	0	0	323.182	0	2.137.421
Inventarissen	299.714	30.407	0	66.478	0	263.643
Subtotaal	17.649.751	380.831	0	1.124.769	0	16.905.814
In uitvoering	170.175	-17.180				152.995
Materiele vaste activa	17.819.926	363.651	0	1.124.769	0	17.058.809

De materiële vaste activa betreft uitsluitend investeringen met economisch nut. De investeringen in uitvoering begin 2023 zijn afgewerkt. Nieuwe investeringen in uitvoering eind 2023 zijn € 152.995.

Financiële vaste activa

Deze bestaat uit verstrekte geldleningen en kredieten aan sociale minima. Hiervoor wordt een voorziening Risicofonds aangehouden omdat aan het verstrekken van geldleningen en kredieten onzekere verplichtingen zijn verbonden. Voor leningen wordt als norm gesteld dat 8% van het uitgezette bedrag in een fonds wordt aangehouden om evt. tegenvallers op te vangen. Dit percentage is verlaagd van 9% naar 8% vanwege het updaten van het debiteurenbestand. Conform het BBV is de voorziening in mindering gebracht op de overige langlopende leningen u/g.

Uitstaande leningen per 31-12-2022	€ 639.000
Nieuwe leningen en afgeboekte/afgeloste leningen	€ <u>91.000</u>
Uitstaande leningen per 31-12-2023	€ 730.000
Beginstand voorziening	€ 58.000
Onttrekkingen	- /- € 24.000
Dotatie	€ <u>24.000</u>
Stand ultimo 2023	€ 58.000

Voorraden

De op de balans opgenomen grond- en hulpstoffen zijn gecorrigeerd met een voorziening voor incurante voorraden. De specificatie is als volgt:

• Grond- en hulpstoffen	€ 127.000
• Voorziening incurant	-/- € <u>17.000</u>
Saldo grond- en hulpstoffen	€ 110.000

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Deze post bestaat uit:

- Vorderingen op openbare lichamen. Dit betreft nog te ontvangen bedragen van de gemeenten: AIV/Kinderopvang € 325.000 en afrekening BTW € 1.347.000 en overige vorderingen € 173.000.
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. Conform de regeling Schatkistbankieren worden liquiditeiten boven het drempelbedrag uitgezet bij het Rijk. Uitzettingen ultimo 2023 bedragen € 1.090.000.
- Overige vorderingen. Dit betreft de terugvorderingen van uitkeringen en Tozo-kredieten. Hierop worden de terugbetalingsverplichtingen aan het Rijk en een voorziening wegens oninbaarheid in mindering. De specificatie van dit onderdeel is als volgt:

Vorderingen klanten	€ 6.611.000
Verplichtingen Rijk	-/- € 1.698.000
Voorziening oninbaarheid	-/- € 2.304.000
Overige debiteuren	€ 844.000
Totaal	€ 3.453.000

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren betekent dat alle overtollige geldmiddelen boven een bepaalde drempel verplicht bij het Rijk moeten worden uitgezet. Dit wordt dagelijks getoetst. De drempel is voor Orionis € 1.897.000. Deze drempel is in 2023 niet overschreden. Het onderstaande overzicht laat het verloop per kwartaal in 2023 zien:

Drempelbedrag				
Bedragen * € 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	24	14	52	180
Ruimte onder het drempelbedrag	1.874	1.883	1.845	1.717

Overlopende activa

De specificatie van de overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen is als volgt:

• Vooruitbetaalde kosten	€	115.100
• Nog te ontvangen subsidies	€	433.100
• Nog te ontvangen bedragen o.a. omzetten	€	629.200
• Vorderingen op personeel	€	30.500
• Te verwerken facturen	€	30.500
Totaal	€	1.238.400

Bestemmingsreserves

Het in 2020 vooruitontvangen deel Tozo-uitvoeringskosten van € 447.000² is toegevoegd aan een bestemmingsreserve "uitvoering Tozo". Er is € 60.000 vrijgevallen in 2023. Deze bestemmingsreserve loopt door t/m 2026.

Eigen vermogen: Gerealiseerde resultaat

Het resultaat over 2023 bedraagt € 888.000 voordelig. Het nadelig resultaat over het voorgaande jaar ad. € 1.521.000 is conform het bestuursbesluit ontvangen van de Walcherse gemeenten.

² Omdat de vergoeding die in 2020 ontvangen is ook betrekking heeft op werkzaamheden in de komende jaren, is door ons een bedrag geschat voor toekomstige werkzaamheden.

Voorzieningen

Onder voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's zijn opgenomen:

- Een voorziening Reorganisatie ad € 67.000 met betrekking tot de kosten van de reorganisatie 2013. Deze is bestemd voor toekomstige bovenwettelijke WW-uitkeringen met de daarbij komende kosten. De in 2023 gemaakte kosten zijn onttrokken aan de voorziening. Op basis van de berekening van de toekomstige verplichtingen ultimo 2023 en de aanvullende dotatie is de voorziening op peil.
- Een voorziening voor personele verplichtingen ad € 558.000. Deze voorziening betreft opgebouwde rechten spaarverlof ambtenaren en Wsw.

Onder voorzieningen ter egalisering van kosten is opgenomen:

- Een voorziening voor groot onderhoud ad € 656.000. Hier ligt een meerjarenonderhoudsplan aan ten grondslag, waar de jaarlijkse dotatie op gebaseerd is.

Het verloop van de voorzieningen is als volgt:

Soort Voorziening	2023				
	Beginstand	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Eindstand
Voorziening Reorganisatie/personeel	125.000	25.000	83.000	0	67.000
Voorziening Personele verplichtingen	558.000	98.000	0	0	656.000
Voorziening Groot onderhoud	509.000	127.000	0	0	636.000
Totaal	1.192.000	250.000	83.000	0	1.359.000

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Dit betreffen leningen bij de BNG/NWB. De specificatie is als volgt:

2023	Looptijd	Rente	Beginstand	Nieuw	Aflossingen	Ultimo stand
	in jaren	%	€	€	€	€
Huisvestingsleningen	20-30	1,85% - 4,85%	15.346.000	0	716.000	14.629.000
Reguliere leningen	10-20	0,53% - 3,51%	595.000	0	165.000	430.000
Totaal			15.941.000	0	881.000	15.059.000

De aflossingstermijn die binnen 1 jaar vervalt bedraagt € 896.000 voor de leningen.

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De specificatie van de post Overige schulden is als volgt:

- Persoonlijke rekeningen van klanten € 77.000
- Reserveringen van klanten € 483.000

Totaal € 560.000

Overlopende Passiva

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen:

• Loonheffing/pensioenpremie personeel december	€	2.012.300
• Loonheffing uitkeringen december	€	1.197.100
• Crediteuren (leveranciers)	€	602.600
• Te betalen rentelasten langlopende leningen	€	344.800
• Nog te betalen gemeenten AIV/Kinderopvang	€	2.118.300
• Nog te betalen diverse bedrijfsvoeringskosten (o.a. ICT, huisvesting ed.)	€	373.000
• Te betalen BTW 4e kwartaal	€	198.800
• Crediteuren (klanten)	€	792.300
• Nog te betalen personeelskosten	€	203.500
• Nog te ontvangen facturen	€	37.700
• Diversen	€	28.000

Totaal € 7.908.400

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

In onderstaande tabel zijn verplichtingen opgenomen die

- Een looptijd hebben die eindigt op of na 31 december 2023 en een contractwaarde omvatten van minimaal € 50.000 over de resterende looptijd.
- Een looptijd hebben die eindigt in 2024 en een contractwaarde omvatten van minimaal € 250.000 over de resterende looptijd.

Bij het bepalen van de resterende looptijd is rekening gehouden met eventuele automatische verlenging bij het niet opzeggen voor 31 december 2023. De contractwaarde per jaar is vermeld op prijspeil 2023. Deze verplichtingen zijn gedekt binnen de meerjarenbegroting.

Onderwerp	Resterende looptijd ultimo 2023	Waarde per jaar
Exploatieverplichtingen ICT	1,0 jaar	€ 2.418.000
Leaseverplichting wagenpark	4,9 jaar	€ 520.000
Beveiliging	1,0 jaar	€ 125.000
Accountantsdiensten	2,0 jaar	€ 68.000
Onderhoudscontract installaties	2,0 jaar	€ 95.000

De overeenkomst m.b.t. dienstverlening I&A Vlissingen is een contract voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van 12 maanden. Voor de verplichting 2024 is de verwachte waarde opgenomen.

In 2020 is een meerjarige leaseovereenkomst gesloten met Hiltermann Lease B.V. m.b.t. de lease van 56 voertuigen. De overeenkomst heeft een looptijd van 8 jaar en een totale waarde van € 4.311.000. Gedurende de looptijd is het aantal auto's verminderd.

De kosten van boventalligheid worden hier niet opgenomen, omdat voor deze kosten een voorziening is opgebouwd.

Garantie 2024

In 2009 is de groenloods (Schenge 6-8) te Middelburg verkocht aan de gemeente Middelburg; in 2014 is het pand Grevelingenstraat 16 verkocht aan de gemeente Middelburg. In beide transacties is overeengekomen dat de gemeente Middelburg de grondexploitatie van het verkochte uiterlijk per 1 januari 2024 volgens de daarvoor bij de gemeente Middelburg gebruikelijke methodiek (tussentijds) zal afsluiten. Voor Orionis zal de grondexploitatie volledig inzichtelijk worden gemaakt. Indien de afsluiting een positief saldo oplevert zal dit saldo ten gunste komen van Orionis, bij een negatief saldo vindt er geen verrekening plaats. Deze afsluiting wordt door Middelburg opgemaakt, bekend is al dat deze een negatief saldo vertoont. Er vindt dus geen verrekening plaats en hiermee is de garantie afgewikkeld.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die van invloed zijn op de financiële positie van de GR per balansdatum.

TOTAALOVERZICHT VAN LASTEN EN BATEN met toelichting

Totaal (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Re-integratie	7.294	6.730	7.117	6.177	7.952	6.917	7.568	6.623
Werkleerbedrijf	21.093	18.612	20.040	19.391	22.150	20.221	21.717	20.191
Inkomen	66.746	63.273	56.049	52.895	71.570	68.093	69.439	66.431
Schuldhelpverlening	1.215	44	1.230	94	1.230	44	1.415	242
Overhead	11.237	1.986	10.434	985	12.504	1.908	12.720	2.036
Heffing VPB	0		0		0		0	
Onvoorzien	0		0		0		0	
Alg.dekkingsmiddelen	0	15.390	0	15.268	0	18.163	0	18.163
Totaal	107.585	106.034	94.870	94.810	115.406	115.346	112.859	113.686
Saldo		-1.551		-60		-60		828
Reserveringen	0	30	0	60	0	60	0	60
Saldo na reservering		-1.521		0		0		888

Het resultaat over 2023 (na mutaties reserves) is € 888.000 voordelig (begroot nihil). Een verschillenanalyse heeft plaatsgevonden ten opzichte van de begroting na wijzigingen.

Dit saldo geeft nog geen compleet beeld van het werkelijke resultaat van Orionis. De definitieve vaststelling van de Rijksvergoeding Buig eind september komt € 370.000 hoger uit. Dit kon niet meer in een begrotingswijziging worden meegenomen. Deze verhoging komt dus rechtstreeks tot uiting in de gemeentelijke jaarrekeningen.

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn:

Programma Arbeidsmarkt:

- Plaatsingsvergoedingen / overige instrumenten € 127.000 V
- Personele lasten i.r.t. subsidies € 47.000 N

Programma Werkleerbedrijf

- Werkinfrastructuur € 242.000 V
- Netto-omzet € 263.000 N
- Wsw-saldo loonkosten / Rijksvergoeding € 436.000 V

Programma Inkomen:

- Vrijval voorziening oninbare debiteuren € 375.000 V
- Overige: minder onderzoeken reguliere BBZ-aanvragen € 65.000 V

Programma Overhead:

- Personeelslasten € 224.000 N
- Huisvestingskosten € 102.000 V
- ICT / I&A Samenwerking € 48.000 N
- Overige lasten en opbrengsten € 86.000 V

De verschillen worden bij het desbetreffende programmaonderdeel verder toegelicht.

In de jaarrekening is geen last inzake de vennootschapsbelasting opgenomen. Er is geen sprake van winstgevendheid van activiteiten en er is geen vennootschapsbelastingplicht.

Programma Arbeidsmarkt

Re-integratie (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Doorbelast pers. en werkinfra	4.262		4.300		4.423		4.423	
extra personele inzet	968	712	511	287	1.392	939	1.138	638
Loonkosten WiW/BsW	390	144	490		46		37	
Plaatsingsvergoedingen	220		465		300		124	
Overige instrumenten	524	57	411		443	87	499	94
Bijdrage gemeenten		5.817		5.891	407	5.891	407	5.891
Subtotaal	6.363	6.730	6.177	6.177	7.012	6.917	6.628	6.623
Directe apparaatskosten	932	0	940	0	940	0	940	0
Totaal product	7.294	6.730	7.117	6.177	7.952	6.917	7.568	6.623
Saldo		-565		-940		-1.035		-945

Het saldo van dit programma komt € 90.000 voordeliger uit dan begroot (€ 384.000 voordeel lasten en € 294.000 nadeel baten). Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Extra personele inzet in relatie tot subsidies € 47.000 nadelig
- Loonkosten WiW € 9.000 voordelig
- Plaatsingsvergoedingen € 176.000 voordelig
- Overige instrumenten € 49.000 nadelig
- Bijdrage gemeenten € 0

Extra personele inzet i.r.t. subsidies (€ 47.000 N)

Onder de inkomsten waren ook verwachtingen opgenomen voor extra gelden vanuit het vorig jaar gesloten regeerakkoord, en ruimere middelen vanuit de Arbeidsmarktregio dan daadwerkelijk zijn toegekend. De extra personele inzet is ook grotendeels op deze lagere opbrengsten aangepast.

Loonkosten Wiw/BsW (€ 9.000 V)

In 2023 zijn de loonkosten Beschut Werk verschoven naar programma Werkleerbedrijf, omdat ze daar werkzaam zijn. Loonkosten Wiw zijn in de loop van 2023 beëindigd wegens uitdiensttreding.

Plaatsingsvergoedingen / Overige instrumenten (€ 127.000 V)

Door een lager aantal plaatsingen vallen ook de plaatsingsvergoedingen aan werkgevers lager uit. De werkelijke kosten van overige instrumenten zijn mede afhankelijk van de kandidaten in trajecten en de specifiek benodigde instrumenten daarvoor.

Bijdrage gemeenten (€ 0)

Opgenomen is de bijdrage zoals deze al is opgenomen in de primaire begroting. Dit is niet meer gebaseerd op een Rijksvergoeding. In afwijking met voorgaande jaren is ingaande 2023 de Rijksvergoeding aan gemeenten voor re-integratie niet meer apart zichtbaar, maar is onderdeel van het Cluster Werk en Inkomen in het gemeentefonds.

Programma Werkleerbedrijf

Werkleerbedrijf (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022			begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten		lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelslasten	3.709			3.558		4.078		4.065	
Huisvesting	1.077			1.042		1.356		1.268	
Productiemiddelen	1.097			1.095		1.028		882	
Overig	508	12		680	11	570	10	563	0
Netto omzet		4.999			6.202		5.193		4.931
Wsw-doelgroep	15.788	13.600	*	14.759	13.177	15.972	14.610	15.620	14.694
Bsw-doelgroep						242	407	413	566
Doorbel. re-int. WI	-1.123			-1.133		-1.133		-1.133	
Doorbel. Re-int. Wsw	-421			-425		-425		-425	
Subtotaal	20.635	18.612		19.577	19.391	21.688	20.221	21.254	20.191
Directe apparaatskst.	459	0		463	0	463	0	463	0
Totaal product	21.093	18.612		20.040	19.391	22.150	20.221	21.717	20.191
Saldo		-2.481			-649		-1.930		-1.526

Het saldo van dit programma komt € 404.000 voordeliger uit dan begroot (€ 433.000 voordeel lasten en € 30.000 nadeel baten). Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Personeelslasten € 12.000 voordelig
- Huisvesting € 87.000 voordelig
- Productiemiddelen € 146.000 voordelig
- Overig € 3.000 nadelig
- Netto-omzet € 263.000 nadelig
- Wsw-doelgroep € 436.000 voordelig
- Bsw-doelgroep € 12.000 nadelig

Huisvesting (€ 87.000 V)

Ondanks de hoge energieprijzen, die in de begroting zijn opgenomen, treedt hier een voordeel op. Dit is te danken aan een meevallend verbruik door meevallende temperaturen in de koude maanden. De kosten van het werkelijk verbruik komen € 43.000 lager uit.

Verder treedt een voordeel op van € 13.000 op afschrijvingen, met vervanging gaan we terughoudend om. Ook treedt een voordeel op van € 13.000 bij het opleveren van een afgestoten huurpand met betrekking tot de (geschatte) kosten van het herstel in oorspronkelijke staat.

Productiemiddelen (€ 146.000 V)

Op vervoer is bespaard door het aantal voertuigen te verminderen. Dit levert een voordeel op van € 41.000.

Ook is bespaard op onderhoud machines, een post die altijd lastig in te schatten is. Werkelijke kosten zijn immers ook afhankelijk van storingen of schades die zich in de praktijk voordoen. Ten opzichte van het begrote bedrag is € 48.000 minder uitgegeven (19% van de begrotingspost). Aan brandstof machines is € 17.000 en aan brandstof vervoersmiddelen is € 7.000 minder

uitgegeven. Deze uitgaven zijn mede afhankelijk van het werkelijk gebruik en de werkelijke brandstofprijzen.

Netto-omzet (€ 263.000 N)

De productie- en detachingsopbrengsten zijn in de tussentijdse begrotingswijziging 2023 flink verlaagd. Dit betreft de doorwerking van de economische ontwikkelingen 2022 als gevolg van de oorlog in Oekraïne, inflatie en energiecrisis. Voor 2023 is slechts een beperkte omzetsijging begroot ten opzichte van 2022 (€ 194.000).

De netto omzet komt in 2023 uiteindelijk € 68.000 lager uit dan in 2022. Hierin zit nog een incidenteel nadeel van € 138.000 m.b.t. voorgaand jaar verwerkt. Dit laat zien dat de omzetsijging in 2022 als gevolg van de externe ontwikkelingen de bodem heeft bereikt, vanaf 2023 gaat de lijn weer omhoog. Dit komt ook terug in de begroting 2024 waarin flinke verbeteringen t.o.v. 2023 zijn opgenomen. De netto omzet is weliswaar dus € 263.000 lager dan begroot, maar samen met de gerealiseerde kostenbesparingen op personeelslasten, huisvesting en productiemiddelen is het saldo van het Werkleerbedrijf € 21.000 nadeliger dan de (bijgestelde) begroting.

WSW-doelgroep (€ 436.000 V)

Het Wsw-saldo is in de 2^e begrotingswijziging aangepast op basis van de definitieve Rijksvergoeding. Deze was in september positief bijgesteld. De jaarprognose liet toen een voordeel zien van een paar ton. Cao-onderhandelingen waren toen al lange tijd lopende. Daarom werd dit voordeel in de begroting gereserveerd voor verwachte meerkosten uit de af te sluiten Cao. Inmiddels is er een Cao vastgesteld, de meerkosten voor 2023 zijn een stuk lager dan het gereserveerde bedrag. Dit verklaart het voordeel op de personeelskosten van de Wsw doelgroep.

Programma Inkomen

Bijstandsverstrekking (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Inkomensvoorziening								
Buig	46.525	907	46.408	882	50.979	873	50.658	942
Rijksvergoeding Buig		45.527 *		45.839		50.106		50.106 *
Onderzoekskosten BBZ	40	0	100	0	100		35	
Tozo-regeling	428	428			350	350	498	498
Energietoeslag	9.271	9.271			9.400	9.400	7.859	7.859
Leefgeld Oekraïne	1.245	1.245			1.200	1.200	1.113	1.113
Bijzondere bijstand	3.791	109	3.695	133	3.895	133	3.744	134
Minimabeleid	2.103	40	2.469	81	2.269	40	2.168	29
Bijdr. gemeenten								
bb/min		5.745		5.951		5.991		5.750
Overig	24	0	29	9	29	0	16	
Subtotaal	63.427	63.273	52.701	52.895	68.222	68.093	66.091	66.431
Directe apparaatskosten	3.318	0	3.348	0	3.348	0	3.348	0
Totaal product	66.746	63.273	56.049	52.895	71.570	68.093	69.439	66.431
Saldo		-3.473		-3.155		-3.477		-3.008

Het saldo van dit programma komt € 469.000 voordeliger uit dan begroot (€ 2.131.000 voordeel lasten en € 1.662.000 nadeel baten). Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

• Inkomensvoorziening BUIG	€ 390.000 voordelig
• Onderzoekskosten BBZ	€ 65.000 voordelig
• Tozo / Energietoeslag / leefgeld	€ 0
• Bijzondere bijstand/minimabeleid /	€ 0
• Overig	€ 13.000 voordelig

Inkomensvoorziening en Rijksvergoeding Buig (€ 390.000 V)

Ten opzichte van 2022 en de primaire begroting 2023 zijn zowel de lasten als de Rijksvergoeding fors hoger. Dit heeft te maken met de doorwerking van de extra verhoging minimumloon van ruim 10%.

Het voordelig verschil ontstaat vooral op de vorderingen. Voor de voorziening oninbare debiteuren wordt jaarlijks een dotatie van € 100.000 begroot. Achteraf wordt de werkelijk benodigde mutatie bepaald. Hierop van invloed zijn:

- Werkelijke afboekingen oninbaar gedurende het jaar
- Werkelijke ontvangsten gedurende het jaar
- Het laatste jaar waarop een betaling op een vordering is ontvangen (hoe recenter, hoe lager het percentage voor oninbaar wordt gesteld)

Voor 2023 komt dit uit op een onttrekking aan de voorziening van € 275.000. Ten opzichte van een begrote toevoeging is dit een voordelig verschil van € 375.000 (op een vorderingentotaal van € 6,5 miljoen en een voorzieningentotaal van € 4,0 miljoen).

De Rijksvergoeding is opgenomen conform de door de gemeenten doorbetaalde bedragen gebaseerd op de meest recente begrotingswijziging. De werkelijke Rijksvergoeding komt bij de gemeenten € 370.000 hoger uit. Om het werkelijke BUIG-saldo te bepalen dient hiermee rekening gehouden te worden. De gemeenten hebben de volgende bedragen meer ontvangen van het Rijk:

• Middelburg	€ 152.604
• Veere	€ 22.766
• Vlissingen	<u>€ 194.318</u>
• Totaal	€ 369.688

Als we hiermee rekening houden komt het BUIG-saldo voor 2023 uit op € 760.000 voordelig (waarvan dus € 390.000 in de jaarrekening van Orionis valt en € 370.000 in de jaarrekening van gemeenten).

Onderzoekskosten BBZ (€ 65.000 V)

Vooraf is lastig in te schatten hoeveel onderzoeken naar startende ondernemers nodig zijn. De begrotingspost is gebaseerd op wat hiervoor aan normbedrag in het gemeentefonds is opgenomen.

Tozo-regeling (€ 0)

De terugbetalingsplicht is gestart op 1 juli 2022 en loopt 6 jaar. In 2023 zijn meer bedragen ontvangen dan vooraf verwacht. Deze worden volledig doorbetaald aan de gemeenten, die deze weer moeten vergoeden aan het Rijk. De destijds verleende kosten/leningen zijn immers volledig door het Rijk vergoed geweest. De Tozo-regeling is daarmee budgettair neutraal.

Energietoeslag (€ 0)

De energietoeslag is pas in het laatste kwartaal van 2023 opgestart omdat regelgeving vanuit het Rijk lang op zich liet wachten. Een deel van de verwachte toekenningen valt dan ook in 2024 in

plaats van in 2023; tot april 2024 kunnen nog aanvragen worden ingediend. Dit verklaart dan ook de lagere toekenningen dan begroot. Deze bedragen worden volledig doorbelast aan de gemeenten. Zij ontvangen een Rijksvergoeding hiervoor. Voor Orionis is dit budgettair neutraal.

Leefgeld Oekraïne (€ 0)

Dit betreft de betaalde bedragen voor leefgeld, de wooncomponent en eventuele bijzondere kosten. Deze bedragen worden volledig doorbelast aan de gemeenten. Zij ontvangen een Rijksvergoeding hiervoor. Voor Orionis is dit budgettair neutraal. De kosten per gemeente en de aantallen van de particuliere opvang zijn als volgt:

	Gemeentelijke opvang	Particuliere opvang	Aantallen PO t.b.v. uitvoeringskosten
Middelburg	€ 231.689	€ 77.263	256
Veere	€ 231.360	€ 143.319	345
Vlissingen	€ 245.314	€ 144.317	421

Bijzondere bijstand / minimabeleid (€ 0)

Dit betreft open-einde regelingen, waarvan de werkelijke uitgaven bepaald worden door ingediende aanvragen. De uitgaven 2023 liggen nagenoeg gelijk aan 2022, een verwachte stijging heeft zich niet voorgedaan.

De kosten worden in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten op grond van de werkelijke betalingen op toegekende aanvragen. Lagere uitgaven dan verwacht betekent voor de gemeenten dus ook een lagere bijdrage aan Orionis. Voor gemeenten € 241.000 voordelig, voor Orionis budgettair neutraal.

Programma Schuldhelpverlening

Schuldhelpverlening (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Advieskosten	11		15		15		5	
Bijdragen klanten		17		41		17		14
Bijdragen derden		27		53		27		33
KOT-affaire toekenningen							195	195
Subtotaal	11	44	15	94	15	44	200	242
Directe apparaatskosten	1.204	0	1.215	0	1.215	0	1.215	0
Totaal product	1.215	44	1.230	94	1.230	44	1.415	242
Saldo		-1.171		-1.136		-1.186		-1.173

Het saldo van dit programma komt € 13.000 voordeliger uit dan begroot (€ 185.000 nadeel lasten en € 198.000 voordeel baten).

De bedragen die betaald zijn als tegemoetkoming aan gedupeerden van de kinderopvangtoeslag affaire waren oorspronkelijk niet begroot. In de loop van het jaar is de doelgroep én de ruimte voor toekenningen toegenomen. Deze kosten worden volledig door de gemeenten Middelburg (€ 192.774) en Veere (€ 2.547) vergoed.

Programma Overhead

Overhead (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Personeelskosten	14.801		14.151		15.736		15.994	34
Huisvesting	1.680		1.707		1.935		1.833	
ICT	2.618		2.655		2.877		2.928	
Inventaris en vervoer	100		43		125		125	
Overig	669	1.166	586	642	662	1.565	670	1.659
Onvoorzien	0		0		0			
Doorbel. re-integr.	-2.718		-2.743		-2.866		-2.866	
Steun/herstelpakket		820		343		343		343
Subtotaal	17.150	1.986	16.399	985	18.469	1.908	18.686	2.036
Directe apparaatskst.	-5.913	0	-5.966	0	-5.966	0	-5.966	0
Totaal product	11.237	1.986	10.434	985	12.504	1.908	12.720	2.036
Saldo		-9.251		-9.448		-10.595		-10.684
Reserveringen	0	30		60		60		60
Saldo na reservering		-9.221		-9.388		-10.535		-10.624

Het saldo van dit programma komt € 89.000 hoger uit dan begroot (€ 216.000 nadeel lasten en € 128.000 voordeel baten). Dit bestaat uit de volgende onderdelen:

- Personeelskosten / reserveringen € 224.000 nadelig
- Huisvestingskosten € 102.000 voordelig
- ICT € 51.000 nadelig
- Inventaris en vervoer € 1.000 nadelig
- Overig € 86.000 voordelig

Personeelskosten en reserveringen (€ 224.000 N)

Onderdeel van de personeelskosten is de voorziening voor reorganisatiekosten. Daarop is in 2023 een groter beroep gedaan dan verwacht. Er is dan ook een aanvullende dotatie nodig van € 25.000. Ook bij verlof hebben we te maken met extra kosten. Er is door medewerkers meer spaarverlof gespaard (aanvulling voorziening € 59.000) en minder verlof opgenomen dan op jaarbasis wordt toegekend (€ 73.000 meerkosten). Daarnaast is er vanwege het relatief hoge ziekteverzuim ook meer inzet nodig geweest.

Verder is er meer uitgegeven voor de uitvoering van de KOT-affaire regeling en de regeling busabonnement, beide voor Middelburg, totaal € 76.000. Hier staat ook een extra opbrengst tegenover van hetzelfde bedrag, deze is opgenomen onder "Overige baten".

Huisvestingskosten (€ 102.000 V)

Ondanks de hoge energieprijzen, die in de begroting zijn opgenomen, treedt hier een voordeel op. Dit is te danken aan een meevallend verbruik door meevallende temperaturen in de koude maanden. De kosten van het werkelijk verbruik komen € 43.000 lager uit.

Verder treedt een voordeel op van € 74.000 op afschrijvingen, met vervanging gaan we terughoudend om. Desondanks houden we de begrotingspost op het niveau, passend bij de

reguliere afschrijvingstermijnen. Investerings die langer meegaan leiden dan aan het einde van de levensduur tot een voordeel in de jaarrekening.

ICT (€ 51.000 N)

Er zijn door I&A Samenwerking kosten doorgeschoven naar 2024, door verschuiving in het project Office365. Desondanks komen de kosten vanuit het I&A Samenwerkingsverband hoger uit dan begroot bij Orionis.

Overige baten (€ 86.000 V)

Hieronder is een aanvullende vergoeding opgenomen van de gemeente Middelburg ten behoeve van extra afgesproken taken (KOT-affaire en busabonnementen) van € 76.000. Ook opbrengsten vanuit het UWV (i.v.m. zwangerschapsverlof en langdurig ziekteverlof) komen hoger uit.

Algemene Dekkingsmiddelen

Alg. dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	realisatie 2022		begroting 2023		begroting 2023-2		realisatie 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Exploitatiebijdrage gemeenten		15.597		16.267		17.570		17.570
(Reductie) gemeentelijke bijdrage		-207		-999		593		594
Totaal algemene dekkingsmiddelen	0	15.390	0	15.268	0	18.163	0	18.163

Exploitatiebijdrage gemeenten (€ 0)

De exploitatiebijdrage dient ter dekking van de netto bedrijfsvoeringskosten. De bijdrage is opgenomen conform het begrote bedrag. Een eventueel afwijkend saldo komt als saldo in de jaarrekening en wordt via de resultaatsbestemming verwerkt.

(Reductie) gemeentelijke bijdrage (€ 0)

De extra bijdrage is o.a. het gevolg van de negatief afwijkende rendementsverbeteringen. De bijdrage is opgenomen conform het begrote bedrag. Een eventueel afwijkend saldo komt als saldo in de jaarrekening en wordt via de resultaatsbestemming verwerkt.

Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Totaal (bedragen * € 1.000)	begroting 2023-2			realisatie 2023			begrotingsafwijking		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Re-integratie	7.952	6.917	1.035	7.568	6.623	945	-384	-294	-90
Werkleerbedrijf	22.150	20.221	1.930	21.717	20.191	1.526	-433	-30	-404
Inkomen	71.570	68.093	3.477	69.439	66.431	3.008	-2.131	-1.662	-469
Schuldhelpverlening	1.230	44	1.186	1.415	242	1.173	185	198	-13
Overhead	12.504	1.908	10.595	12.720	2.036	10.684	217	128	89
Alg.dekkingsmiddelen	0	18.163	-18.163	0	18.163	-18.163	0	0	0
Reserveringen	0	60	-60	0	60	-60	0	0	0
Totaal	115.406	115.406	0	112.859	113.746	-888	-2.547	-1.659	-888

Eerder is ook reeds per programma ingegaan op de verschillen tussen de realisatie en de begrotingscijfers na wijziging.

De overschrijdingen konden niet gedurende het jaar gesignaleerd worden of middels een begrotingswijziging verwerkt worden. Alle overschrijdingen passen binnen het door het Algemeen Bestuur uitgezette beleid. Alle onderschrijdingen in uitgaven hebben er niet toe geleid dat taken van Orionis niet zijn uitgevoerd.

Begrotingsafwijking	Conclusie: onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Conclusie: Onrechtmatig, maar acceptabel	Motivering conclusie
Re-integratie lasten -/- € 384.000	€ 384.000		Onderschrijding lasten, tijdig gemeld
Re-integratie baten -/- € 294.000	€ 294.000		Onderschrijding baten, tijdig gemeld
WLB lasten -/- € 433.000	€ 433.000		Onderschrijding lasten, tijdig gemeld
Inkomen lasten -/- € 2.131.000	€ 2.131.000		Onderschrijding lasten, tijdig gemeld
Inkomen baten -/- € 1.662.000	€ 1.662.000		Onderschrijding baten, tijdig gemeld
SHV lasten € 185.000		€ 185.000	Overschrijding lasten waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren
SHV baten € 198.000	€ 198.000		Overschrijding baten, tijdig gemeld
Overhead lasten € 217.000		€ 89.000	Overschrijding lasten, maar passend binnen het door het AB uitgezette beleid.
		€ 128.000	Overschrijding lasten waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren
Overhead baten € 128.000	€ 128.000		Overschrijding baten, tijdig gemeld

Overzicht van incidentele baten en lasten / Onvoorzien

Lasten			
Programma	Omschrijving	begroting	realisatie
Arbeidsmarkt	Flexinzet t.l.v. subsidies	439.000	138.000
Inkomen	afwikkeling tozo-leningen	350.000	498.000
	leefgeld Oekraïne	1.200.000	1.113.000
	energietoeslag	9.400.000	7.859.000
Schuldhelpverlening	toekenningen KOT-affaire	0	195.000
Overhead	extra inzet afwikkeling Tozo leningen	60.000	60.000
	extra inzet uit steun en herstelpakket	343.000	343.000
	extra inzet e-toeslag, leefgeld, KO en OV-pas	690.000	766.000
		<u>12.482.000</u>	<u>10.972.000</u>
Baten			
Arbeidsmarkt	Diverse subsidies	439.000	138.000
Inkomen	afwikkeling tozo-leningen	350.000	498.000
	leefgeld Oekraïne	1.200.000	1.113.000
	energietoeslag	9.400.000	7.859.000
Schuldhelpverlening	vergoeding toekenningen KOT-affaire	0	195.000
Overhead	Steun en herstelpakket	343.000	343.000
	Verg. e-toeslag, leefgeld, KOT en OV-pas	690.000	766.000
Reservemutaties	Onttrekkingen reserves	60.000	60.000
		<u>12.482.000</u>	<u>10.972.000</u>

Er is geen begrote post voor Onvoorzien.

Taakvelden

Bedragen in € 1.000 Taakveld	realisatie 2023			Verdelingsprincipe
	lasten	baten	saldo	
0 Bestuur en ondersteuning				
0.4 Overhead	21.300	-10.867	10.433	Progr. Overhead incl. doorbelasting directe apparaatskosten naar overige programma's
0.5 Treasury	251	0	251	Rentelasten op algemene leningen en leningen t.b.v. huisvesting kantoor
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen	0	-18.163	-18.163	Gemeentelijke exploitatiebijdrage en extra bijdrage
0,9 Vennootschapsbelasting	0	0	0	
0.10 Mutaties reserves	0	-60	-60	Reserve Tozo uitvoeringslasten
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	888	888	
6 Sociaal Domein				
6.3 Inkomensregelingen	70.854	-66.673	4.181	Progr. Inkomen en SHV incl. doorbelasting directe apparaatskosten
6.4 WsW en Beschut Werk	21.717	-20.191	1.526	Progr. Werkleerbedrijf incl. doorbelasting directe apparaatskosten
6.5 Arbeidsparticipatie	7.568	-6.623	<u>945</u>	Progr. Arbeidsmarkt incl. doorbelasting directe apparaatskosten
			0	

Rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 14 september 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.128.000.

Bevinding

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

In de paragraaf Bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie zij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Gegevens Wet normering topinkomens (WNT)

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	H.M.A. Guise
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 152.865
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.417
<i>Subtotaal</i>	€ 175.283
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	€ 175.283
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t. / n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	H.M.A. Guise
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 141.773
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.565
<i>Subtotaal</i>	€ 160.338
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
Bezoldiging	€ 160.338

De "beloningen betaalbaar op termijn 2022" zijn aangepast t.o.v. de in de jaarstukken 2022 opgenomen bijlage. De bij de werknemer ingehouden pensioenpremie was ten onrechte bij de bezoldiging opgeteld. De beloning betaalbaar op termijn in de jaarrekening bedroeg € 26.750. Deze correctie leidt niet tot een onverschuldigde betaling.

Ook de leden van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van Orionis Walcheren vallen onder het begrip Topfunctionaris. De bezoldiging en alle overige vergoedingen binnen de GR van de onderstaande personen bedraagt nihil in 2023 (evenals in 2022).

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Dhr. J.S. Louws	voorzitter AB en DB namens Middelburg
Dhr. A. Vader	lid AB en DB namens Vlissingen
Dhr. G.A. Sips	lid AB namens Vlissingen
Dhr. J. Portier	lid AB namens Vlissingen
Mevr. W. Treurniet	lid AB namens Middelburg
Dhr. E. Tuk	lid AB en DB namens Veere
Dhr. L.A. de Visser	lid AB namens Veere

SISA

Regeling G2B

Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2023 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
			Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/06</i>
1		060687 Gemeente Middelburg	€ 19.710.455	€ 323.297	€ 557.359	€ 2.883	€ 40.564
2		060717 Gemeente Veere	€ 2.398.256	€ 82.525	€ 186.107	€ 334	€ 36.557
100		060718 Gemeente Vlissingen	€ 25.300.737	€ 445.171	€ 781.370	€ 5.620	€ 103.472
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/11</i>	
1		060687 Gemeente Middelburg	€ 65	€ 147.570	€ 74.588	€ 5.020	
2		060717 Gemeente Veere	€ 0	€ 18.809	€ 2.489	€ 0	
100		060718 Gemeente Vlissingen	€ 0	€ 132.212	€ 45.273	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (in jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en wijzel) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam Participatiewet (PW)	
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2B/15</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G2B/16</i>	
1		060687 Gemeente Middelburg	€ 719.750	€ 0	€ 0	€ 0	
2		060717 Gemeente Veere	€ 164.607	€ 0	€ 0	€ 0	
100		060718 Gemeente Vlissingen	€ 658.960	€ 0	€ 0	€ 0	

Regeling G3B

Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking) deel openbaar lichaam 2023 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/06</i>
1		060687 Gemeente Middelburg	€ 94.500	€ 9.684	€ 29.757	€ 0	€ 0
2		060717 Gemeente Veere	€ 0	€ 11.141	€ 2.694	€ 0	€ 0
100		060718 Gemeente Vlissingen	€ 13.812	€ 5.443	€ 8.509	€ 0	€ 0
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B/01	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3B/12</i>
1		060687 Gemeente Middelburg	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2		060717 Gemeente Veere	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
100		060718 Gemeente Vlissingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Regeling G4B

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_ deel openbaar lichaam 2023	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het? Vul in Tozo 1, 2, 3, 4 of 5	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)
Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.						
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/02	Aard controle R Indicator: G4B/03	Aard controle R Indicator: G4B/04	Aard controle R Indicator: G4B/05	Aard controle R Indicator: G4B/06
1	060687 Gemeente Middelburg	Tozo1			€ 6.234	€ 130.626
2	060687 Gemeente Middelburg	Tozo2			€ 4.404	€ 20.178
3	060687 Gemeente Middelburg	Tozo3			€ 4.199	€ 42.515
4	060687 Gemeente Middelburg	Tozo4			€ 1.007	€ 3.051
5	060687 Gemeente Middelburg	Tozo5			€ 0	€ 1.286
6	060717 Gemeente Veere	Tozo1			€ 8.985	€ 66.539
7	060717 Gemeente Veere	Tozo2			€ 1.087	€ 1.754
8	060717 Gemeente Veere	Tozo3			€ 1.293	€ 13.691
9	060717 Gemeente Veere	Tozo4			€ 1.198	€ 0
10	060717 Gemeente Veere	Tozo5			€ 0	€ 0
11	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo1			€ 4.303	€ 121.391
12	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo2			€ 1.045	€ 23.082
13	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo3			€ 3.626	€ 28.089
14	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo4			€ 2.373	€ 4.751
15	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo5			€ 1.441	€ 1.843
100						
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	
	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/08	Aard controle R Indicator: G4B/09	Aard controle R Indicator: G4B/10	Aard controle R Indicator: G4B/11	
1	060687 Gemeente Middelburg	Tozo1	€ 0	0	0	
2	060687 Gemeente Middelburg	Tozo2	€ 0	0	0	
3	060687 Gemeente Middelburg	Tozo3	€ 0	0	0	
4	060687 Gemeente Middelburg	Tozo4	€ 0	0	0	
5	060687 Gemeente Middelburg	Tozo5	€ 0	0	0	
6	060717 Gemeente Veere	Tozo1	€ 0	0	0	
7	060717 Gemeente Veere	Tozo2	€ 0	0	0	
8	060717 Gemeente Veere	Tozo3	€ 0	0	0	
9	060717 Gemeente Veere	Tozo4	€ 0	0	0	
10	060717 Gemeente Veere	Tozo5	€ 0	0	0	
11	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo1	€ 0	0	0	
12	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo2	€ 0	0	0	
13	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo3	€ 0	0	0	
14	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo4	€ 0	0	0	
15	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo5	€ 0	0	0	
100						
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2, 3, 4 of 5) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
	In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/12	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/13	Aard controle R Indicator: G4B/14	Aard controle D2 Indicator: G4B/15	Aard controle R Indicator: G4B/16	
1	060687 Gemeente Middelburg	Tozo1	0	0	0	
2	060687 Gemeente Middelburg	Tozo2	0	0	0	
3	060687 Gemeente Middelburg	Tozo3	0	0	0	
4	060687 Gemeente Middelburg	Tozo4	0	0	0	
5	060687 Gemeente Middelburg	Tozo5	0	0	0	
6	060717 Gemeente Veere	Tozo1	0	0	0	
7	060717 Gemeente Veere	Tozo2	0	0	0	
8	060717 Gemeente Veere	Tozo3	0	0	0	
9	060717 Gemeente Veere	Tozo4	0	0	0	
10	060717 Gemeente Veere	Tozo5	0	0	0	
11	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo1	0	0	0	
12	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo2	0	0	0	
13	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo3	0	0	0	
14	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo4	0	0	0	
15	060718 Gemeente Vlissingen	Tozo5	0	0	0	
100						

Regeling G12B

Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_deel openbaar lichaam 2023	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire
Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden).		Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.			
	Aard controle n.v.t. Indicator: G12B/01	Aard controle R Indicator: G12B/02	Aard controle R Indicator: G12B/03
1	060687 Gemeente Middelburg	€ 0	€ 0
2	060717 Gemeente Veere	€ 0	€ 0
20	060718 Gemeente Vlissingen	€ 0	€ 0

Regeling C75B

Regiodeals 3 ^e tranche	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Kenmerk/ beschikingsnummer	Betreft pijler	Besteding per pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering per pijler (jaar T)
SiSa tussen medeoverheden			Een pijler per regel		
	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/03	Aard controle R Indicator: C75B/04	Aard controle R Indicator: C75B/05
1	060687 Gemeente Middelburg	0	0	€ 0	€ 0
2	060717 Gemeente Veere	0	0	€ 0	€ 0
100	060718 Gemeente Vlissingen	0	0	€ 0	€ 0
	Hieronder verschijnt de code conform de keuzes gemaakt bij indicator C75B/01. In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Totale cumulatieve besteding per pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Totale cumulatieve cofinanciering per pijler (t/m jaar T)	Toelichting	
	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/06	Aard controle R Indicator: C75B/07	Aard controle R Indicator: C75B/08	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/09	
1	060687 Gemeente Middelburg	€ 0	€ 0		
2	060717 Gemeente Veere	€ 0	€ 0		
100	060718 Gemeente Vlissingen	€ 0	€ 0		
	Totale cumulatieve uitvoeringskosten (t/m jaar T)	Totale compensabele BTW (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/10	Aard controle R Indicator: C75B/11	Aard controle n.v.t. Indicator: C75B/12		
	€ 0	€ 0	Ja		

Vaststelling van de jaarrekening

Deze jaarrekening is opgesteld door het dagelijks bestuur van Orionis Walcheren en vastgesteld in de vergadering van 4 april 2024.

Het algemeen bestuur van Orionis Walcheren zal de jaarrekening in haar vergadering van 11 juli 2024 vaststellen.

Bijlage 1: Kerncijfers

Klantenaantal P-wet	Per begin jaar	2789 klanten
	Per einde jaar	2803 klanten
	Gewogen gemiddelde	2803 klanten
Prijs Uitkering	P-wet (excl. terugv+verhaal) en excl. Loonkostensubsidie	€ 16.912
Klantenaantal overig (excl. BBZ-light)	Per begin jaar	133 klanten
	Per einde jaar	119 klanten
	Gewogen gemiddelde	125 klanten
Aantal Wsw-medewerkers (incl. Begeleid Werken)	Per begin jaar	523 Wsw-ers
	Procentuele daling (in fte) dit jaar	8,5 %
Aantal BsW-medewerkers	Per begin jaar	44 BsW-ers
	Procentuele stijging (in fte) dit jaar	12,5%

Bijlage 2: Financiële bijdragen van gemeenten

Verdeelsleutels

De extra gemeentelijke bijdrage bestaat uit het saldo op BUIG, gesaldeerd met tekorten in de bedrijfsvoering. Op Buig-saldi wordt een verdeelsleutel toegepast die gelijk is aan de verhouding [Rijksvergoeding Buig + evt. Vangnetuitkering] tussen de gemeenten.

Op de overige saldi wordt eenzelfde verdeelsleutel toegepast als op de exploitatiebijdrage. Die is gelijk aan de verhouding [Rijksvergoedingen BUIG, WSW en re-integratie] tussen de gemeenten.

Voor de berekening van de verdeelsleutel gaan we uit van de werkelijke Rijksvergoedingen zoals de gemeenten ze ontvangen hebben.

Verdeelsleutel expl.bijdrage	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	53,12%	53,01%	53,41%	0,00%	53,41%	53,40%
Middelburg	41,00%	41,18%	40,83%	0,00%	40,83%	40,83%
Veere	5,87%	5,81%	5,77%	0,00%	5,77%	5,77%

Verdeelsleutel extra bijdrage	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	53,12%	52,90%	53,50%	0,00%	53,50%	53,49%
Middelburg	41,28%	41,51%	41,00%	0,00%	41,00%	41,00%
Veere	5,59%	5,59%	5,50%	0,00%	5,50%	5,51%

Extra bijdrage / reductie	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	-109.800	-528.700	317.400	-500	316.900
Middelburg	-84.600	-413.600	243.300	-1.000	242.300
Veere	-12.300	-56.500	32.700	1.500	34.200
Walcheren	-206.700	-998.800	593.400	0	593.400

Exploitatiebijdrage	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	8.285.400	8.623.900	9.383.700	14.300	9.398.000
Middelburg	6.395.100	6.697.900	7.172.900	31.300	7.204.200
Veere	916.100	945.200	1.013.200	-45.600	967.600
Walcheren	15.596.600	16.267.000	17.569.800	0	17.569.800

Specifieke bijdragen	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	252.846		367.050	0	367.050
Middelburg	457.960	170.700	607.289	74.875	682.164
Veere	85.394	66.600	129.961	1.125	131.086
Walcheren	796.200	237.300	1.104.300	76.000	1.180.300

Bijz. bijst/minimabeleid	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	2.949.408	3.106.918	3.127.801	-214.009	2.913.792
Middelburg	2.439.397	2.470.165	2.486.768	-29.645	2.457.123
Veere	355.729	373.917	376.430	2.449	378.879
Walcheren	5.744.534	5.951.000	5.991.000	-241.206	5.749.794

Tozo regeling	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	-136.375	0	-111.358	-79.055	-190.413
Middelburg	-200.117	0	-163.407	-50.093	-213.500
Veere	-92.138	0	-75.236	-19.310	-94.546
Walcheren	-428.630	0	-350.000	-148.459	-498.459

Energietoeslag	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	4.231.700	0	4.290.396	-814.996	3.475.400
Middelburg	4.183.200	0	4.241.224	-510.624	3.730.600
Veere	856.500	0	868.380	-215.680	652.700
Walcheren	9.271.400	0	9.400.000	-1.541.300	7.858.700

leefgeld ontheemden	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	459.298	0	442.554	-52.923	389.631
Middelburg	322.975	0	311.200	-2.249	308.951
Veere	463.130	0	446.246	-71.567	374.679
Walcheren	1.245.403	0	1.200.000	-126.739	1.073.261

SMI Kinderopvang	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Middelburg	40.128	80.597	39.597	-11.035	28.562

Buig incl. SH	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	24.083.942	24.249.032	26.804.987	0	26.804.987	26.999.305
Middelburg	18.900.038	19.029.594	20.544.258	0	20.544.258	20.696.862
Veere	2.542.999	2.560.431	2.757.159	0	2.757.159	2.779.925
Walcheren	45.526.979	45.839.057	50.106.404	0	50.106.404	50.476.092

P-budget Re-integratie	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	3.329.186	3.367.217	3.367.217	0	3.367.217	3.367.217
Middelburg	2.353.985	2.385.624	2.385.624	0	2.385.624	2.385.624
Veere	133.532	138.233	138.233	0	138.233	138.233
Walcheren	5.816.703	5.891.074	5.891.074	0	5.891.074	5.891.074

P-budget Wsw	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie	(werkelijk)
Vlissingen	6.907.660	6.749.274	7.494.804	0	7.494.804	7.494.804
Middelburg	5.414.743	5.275.654	5.862.982	0	5.862.982	5.862.982
Veere	1.092.310	1.067.841	1.171.551	0	1.171.551	1.171.551
Walcheren	13.414.713	13.092.769	14.529.338	0	14.529.337	14.529.337

Steun en herstelpakket	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	466.334	195.064	195.064	0	195.064
Middelburg	336.659	140.822	140.822	0	140.822
Veere	17.007	7.114	7.114	0	7.114
Walcheren	820.000	343.000	343.000	0	343.000

TOTALE BIJDRAGE	2022	2023	2023-2	mutatie	realisatie
Vlissingen	50.719.599	45.762.706	55.679.616	-1.147.184	54.532.432
Middelburg	40.559.468	35.837.456	43.872.558	-498.472	43.374.086
Veere	6.358.263	5.102.835	6.865.739	-347.084	6.518.655
Walcheren	97.637.330	86.702.997	106.417.913	-1.992.740	104.425.173

Bijlage 3: Lijst van afkortingen

ANW	Algemene Nabestaanden wet
aok	Arbeidsovereenkomst
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BBR	Budgetbeheer
BBZ	Besluit bijstandsverlening Zelfstandigen
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheden
BUIG	wet Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BsW	Beschut Werken
BW	Begeleid Werken
CPB	Centraal Planbureau
Divosa	Belangenvereniging van Sociale Diensten
IOAW	Inkomensregeling voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
LKS	Loonkostensubsidie
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
NUG / NUGger	Niet Uitkeringsgerechtigde
NVVK	Vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren
OW	Orionis Walcheren
P-budget	Participatiebudget
PW	Participatiewet
PL	Persoonlijke Lening
RI	Re-integratie
RVU	Regeling Vervroegd Uittreden (voor Wsw-ers)
SE	Subsidie eenheid (Wsw)
SK	Saneringskrediet
SROI	Social Return on Investment
Tonk	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
Tozo	Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandig Ondernemers
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WLB	Werkleerbedrijf
WNT	Wet normering topinkomens
Wsw / SW	Wet Sociale Werkvoorziening

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren te Vlissingen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2023.
- De balans per 31 december 2023.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen. en
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de financiële verordening en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 september 2023 en het Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.120.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado en het normenkader vastgesteld met bestuursbesluit d.d. 14 september 2023.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen relevant zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in de gemeenschappelijke regeling en haar omgeving, de componenten van het interne-beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het dagelijks bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne-beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het algemeen bestuur toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij constateren dat het dagelijks bestuur niet beschikt over een actuele frauderisicoanalyse.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne-beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode, klokkenluidersregeling en de incidentenregistratie. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne-beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie in nauwe samenwerking met onze forensische specialisten. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Wij hebben de volgende frauderisico's geïdentificeerd:

- Op basis van deze werkzaamheden en het in de controlestandaarden veronderstelde risico, hebben wij de veronderstelde frauderisico's overwogen met betrekking tot het doorbreken van interne-beheersmaatregelen door het management, inclusief of er indicaties zijn voor tendentie bij het management van de entiteit die mogelijk een risico vormt op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.
- Het risico dat de Europese aanbestedingsvoorschriften niet worden nageleefd, waardoor aanbestedingen als onrechtmatig zijn aan te merken.

Wij hebben de volgende gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd:

- Een evaluatie van de opzet en implementatie van de relevante interne-beheersingsmaatregelen om het risico te beperken.
- Het toetsen of specifieke journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het toetsen of specifiek (op basis van fraudekarakteristieken) geselecteerde journaalboekingen die gedurende het boekjaar en tijdens het opstellen van de financiële overzichten zijn aangebracht aanvaardbaar zijn.
- Het beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering van gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren.
- Het toetsen of de daarvoor in aanmerking komende opdrachten Europees zijn aanbesteed.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het dagelijks bestuur, management en het algemeen bestuur.

Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Controleaanpak naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben een algemeen inzicht verworven in het wet- en regelgevingskader dat van toepassing is op de gemeenschappelijke regeling door inlichtingen in te winnen bij het management en het lezen van notulen.

Voor zover materieel voor de gerelateerde financiële overzichten, hebben wij op basis van onze risicoanalyse, en rekening houdende met het feit dat het effect van niet-naleving van wet- en regelgeving aanzienlijk varieert, de wet- en regelgeving overwogen die is opgenomen in het normenkader als wet- en regelgeving met een directe invloed op de financiële overzichten.

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen omtrent het naleven van de bepalingen van die wet- en regelgeving die gewoonlijk wordt geacht van directe invloed te zijn op de financiële overzichten.

Daarnaast is de gemeenschappelijke regeling onderworpen aan overige wet- en regelgeving waarvan de gevolgen van niet-naleving een van materieel belang zijnde invloed kunnen hebben op de financiële overzichten, bijvoorbeeld ten gevolge van boetes of rechtszaken.

Gezien de aard van de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling en de complexiteit van de wet- en regelgeving bestaat het risico dat niet wordt voldaan aan de vereisten van deze wet- en regelgeving.

Ten aanzien van de wet- en regelgeving die geen direct effect heeft op de vaststelling van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening, zijn onze werkzaamheden beperkter.

Naleving van wet- en regelgeving kan van fundamenteel belang zijn voor de operationele aspecten van de gemeenschappelijke regeling dan wel voor het voorkomen van sancties van materieel belang; niet-naleving van dergelijke wet- en regelgeving kan daarom van materieel belang zijnde invloed hebben op de financiële overzichten. Onze verantwoordelijkheid is beperkt tot het uitvoeren van gespecificeerde controlewerkzaamheden ter bevordering van het identificeren van niet-naleving van wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten. Onze werkzaamheden ter bevordering van het identificeren van gevallen van niet-naleving van overige wet- en regelgeving die een invloed van materieel belang kan hebben op de financiële overzichten, zijn beperkt tot (i) het management en het dagelijks bestuur, en, in voorkomend geval, het algemeen bestuur vragen of de entiteit dergelijke wet- en regelgeving naleeft; (ii) de eventuele correspondentie met de desbetreffende vergunningverlenende of regelgevende of toezichthoudende instanties inspecteren.

Uiteraard zijn wij gedurende de controle alert op indicaties van (vermoedens) van niet-naleving van wet- en regelgeving.

Ten slotte hebben wij een schriftelijke bevestiging verkregen dat alle bekende gevallen van niet-naleving of vermoede niet-naleving van wet- en regelgeving, ons ter kennis zijn gebracht.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Onze verantwoordelijkheden inzake het beoordelen van de door de gemeenschappelijke regeling gehanteerde veronderstellingen inzake haar financiële risico's in relatie tot de financiële positie zijn beschreven in het hoofdstuk "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening". Bij het invullen van onze verantwoordelijkheden hebben wij - rekening houdend met de materialiteit voor de jaarrekeningcontrole ad € 1.120.000 - een aantal werkzaamheden uitgevoerd, waaronder:

- Het kennis nemen van de financiële uitgangspunten zoals opgenomen in de gemeenschappelijke regeling alsmede de aangeane overeenkomsten met haar deelnemende gemeenten.
- Het kennis nemen van de primaire begroting 2024 teneinde vast te stellen dat voldaan wordt aan de financiële bijdragen van de gemeenschappelijke regeling door de deelnemende gemeenten. Daarnaast hebben wij kennis genomen van de risicoparagraaf in de begroting 2024, hieruit blijken geen aanvullende risico's geïdentificeerd ten opzichte van de jaarrekening.
- Het inwinnen van inlichtingen bij het dagelijks en algemeen bestuur en het management over hun kennis van eventuele significante risico's die zijn ontstaan na de periode van de door het dagelijks en algemeen bestuur verrichte werkzaamheden in het kader van het opstellen van de risicoparagraaf.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen met betrekking tot de risico-inschattingen zoals opgenomen in de risicoparagraaf. Conform de gemeenschappelijke regeling worden gerealiseerde resultaten verrekend met de deelnemende gemeenten. De aard en diepgang van de risico-paragraaf en risico-inschattingen achten wij vanuit dat perspectief passend voor de gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV voor het jaarverslag is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - Regeling Informatieverstreking SiSa.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstreking SiSa. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2023, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa verantwoordingsinformatie 2023 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstreking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen, en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de financiële verordening en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur op 14 september 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.

- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 24 april 2024

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA